Τὸ φύλλον μετὰ 40 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 50

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθὲς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐσωτερικοῦ		Ἐξωτερικοῦ	
Ἐνιαυσία	δρ. 16.—	Ἐνιαυσία	δρ. 25.—
Ἑξάμηνος	» 8,50	Ἑξάμηνος	» 13.—
Τρίμηνος	» 4,50	Τρίμηνος	» 7.—

ΑΜΕΡΙΚΗΣ (μόνον ἐτήσια) δολλάρια 4.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ — Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀρ. 38 παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 29ος | *Ἐν Ἀθήναις, 15 Ἰανουαρίου 1922* | *Ἔτος 44ον.—Ἀριθ. 7*

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΤΗΣ ΜΑΥΡΗΣ ΜΑΣΚΑΣ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ Jules Chancel.]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β' (Συνέχεια)

—Μωρὲ εἶναι Θεός! φώναξε σκάζοντας τὴ γλῶσσα του. Μήτε στὸ παλάτι δὲ θἄχουν τέτοια ρακή. Τώρα ἔλα, ρούφα καὶ σύ!... Μαζὶ μὲ τἄλλα ποὺ ἔχω νὰ σοῦ μάθω, εἶναι καὶ νὰ συνειθίσῃς στὸ πιοτό. Τὸ πιοτὸ εἶναι χρήσιμο στὴν τέχνη μας. Τὴν ὥρα ποὺ κάνεις μιὰ ἐπικίνδυνη ἐπιχείρηση, αὐτὸ σὲ δυναμώνει: ζεσταίνει τὸ αἷμα, κάνει τὸ μυαλὸ νὰ κοχλάζῃ, μεγαλώνει τὴν τόλμη, διώχνει τὸν φόβο, ὀμορφαίνει τὰ ὄνειρα... Γιὰ μᾶς, τοὺς στρατιῶτες τῆς ἁμαρτίας, εἶναι τὸ ἀληθινὸ «νερὸ τῆς ζωῆς» (*). Γιὰ τοὺς ἐχθρούς μας εἶναι τὸ νερὸ τοῦ θανάτου... Πιὲ λοιπόν, μικρέ!

Μὰ ὁ Φρέδος ἔσπρωχνε ἀπὸ μπρός του τὴ μποτίλια.

—Ὄχι! εἶπε ὀρθὰ-κοφτά. Δὲ θέλω! Καὶ σήμερα δὲ θέλω οὔτε μάθημα.

Ὁ Φιδὲς ἔγινε σοδαρός. Προχώρησε κοντὰ στὸ παιδί, ἐστήριξε τὰ δυό του χέρια στοὺς ὤμους του καὶ κοιτάζοντάς το στὰ μάτια, ρώτησε:

—Μὰ τί ἔχεις, ἀγόρι μου; πλήξεις; στενοχώριες; Ὅ,τι ἔχεις πές το στὸ γέρο σου φίλο, τὸ Φιδέ... Ξέρεις καλὰ πὼς γιὰ χατήρι τῆς μνήμης τοῦ πατέρα σου, εἶμ' ἕτοιμος νὰ τρυπήσω δυὸ φορὲς τὸ πετσί μου γιὰ νὰ σοῦ διώξω κάθε στενοχώρια... Ἔλα, λέγε γρήγορα.

Τὸ παιδὶ ὅμως, μ' ὅλο ποὺ ὁ Φιδὲς μιλοῦσε μὲ τόση εἰλικρίνεια, δὲ φαινόταν πρόθυμο νὰ τοῦ ἐμπιστευθῇ τίποτα. Μὰ αὐτὸς ἐμάντεψε τὶς σκέψεις ποὺ εἶχαν γεννηθῆ στὸ κεφαλάκι τοῦ παιδιοῦ κι' ἐξακολούθησε εὔθυμα κι' εἰρωνικά:

—Ὤ! μαντεύω!... ὁ κύριος ἔχει τύψεις... ὁ κύριος δὲ θέλει νἀναι λωποδύτης, κλέφτης, ἐπαναστάτης κατὰ τῆς κοινωνίας... ὁ κύριος ντρέπεται νὰ μαθαίνῃ νὰ παραδιάζῃ τὶς κλειδωνιές, νὰ πριονίζῃ τὰ σιδερένια κάγγελα, νὰ κλέβῃ στὰ χαρτιὰ ἢ νὰ χώνῃ τὸ χέρι ἀλαφρὰ-ἀλαφρὰ στὶς τσέπες.

Ὁ Φρέδος ξέσπασε:

—Ἔ, λοιπὸν μάλιστα! ἔτσι εἶναι! Ὅλα ὅσα λέτε, εἶναι ἀλήθεια. Ἀρκετὰ μαθήματα κλεψιᾶς μοῦ ἐκάνατε ὥς τώρα καὶ μιὰ φορὰ ποὺ ἔχω σκοπὸ νὰ μείνω τίμιος ἄνθρωπος, δὲ θέλω πιὰ ἀπὸ δῶ καὶ πέρα ν' ἀκούω τὶς συμβουλές σας. Ἀφήστε με ἥσυχο!

Ὁ Φιδὲς ἔμεινε μιὰ στιγμὴ ἀμίλητος. Ἕνας οἶκτος ζωγραφίσθηκε στὴ μορφή του. Τέλος εἶπε:

—Κακόμοιρο παιδί! Εἶσαι πάλι ἐπηρεασμένο ἀπ' τὴ μητέρα σου, τὴν καλή σου μητέρα, ποὺ σ' ἐξουσιάζει... Δυστυχῶς ὅμως χρεωστῶ νὰ σοῦ πῶ, ὅτι οἱ καλές σου προθέσεις δὲν θὰ διαρκέσουν.

—Καὶ γιατί; ρώτησε περήφανα ὁ Φρέδος...Γιατί δὲν θὰ γίνω κι' ἐγὼ τίμιος ἄνθρωπος σὰν τοὺς ἄλλους; Γιατί;

Ὁ ἱππότης τῆς Μαύρης Μάσκας κούνησε τὸ κεφάλι του μὲ λύπη.

—Ὄχι, εἶπε ὀρθὰ-κοφτά. Ὄχι! Σὺ δὲν θὰ μπορέσῃς νὰ μείνῃς τίμιος ἄνθρωπος... Ἡ κακομοῖρα ἡ μητέρα σου, ποὺ πολεμᾶ νὰ σὲ βάλῃ σ' αὐτὸ τὸ δρόμο, εἶναι γελασμένη.

Ὁ Φρέδος ἑτοιμαζόταν νὰ διαμαρτυρηθῇ, μὰ ὁ Φιδὲς τὸν σταμάτησε μὲ μιὰ χειρονομία κι' ἐξακολούθησε μὲ σοδαρότητα:

—Ἡ τιμιότης, βλέπεις, μικρέ μου, εἶναι μιὰ πολυτέλεια, ποὺ δὲν μποροῦν νὰ τὴν ἔχουν ὅλοι. Εἶναι εὔκολο νὰ γίνουν τίμιοι ἄνθρωποι ὅλ' αὐτὰ τὰ παιδιὰ τῶν νοικοκυραίων, ποὺ γεννήθηκαν πλούσια, τιμημένα καὶ ποὺ μπρός τους εἶναι ὁλάνοιχτες ὅλες οἱ πόρτες. Μὰ γιὰ μᾶς, γιὰ σένα, φτωχό μου παιδί, δὲν εἶναι τὸ ἴδιο. Εἶσαι ὁ γιὸς τοῦ Δυρμπάν, μικρέ μου, τοῦ Δυρμπὰν τοῦ κακούργου, τοῦ Δυρμπὰν ποὺ πέθανε στὴν καρμανιόλα κι' αὐτὴ ἡ συγγένεια, ἡ καταγωγή, θὰ σὲ ἀκολουθεῖ μοιραῖα σ' ὅλη σου τὴ ζωή!... Θὰ βρί-

«—Ἐγὼ ξέρω τί θὰ κάμω, ἄμα μεγαλώσω!»

(*) Τὸ ρακὶ γαλλικὰ λέγεται: eau-de-vie. (Σ. τ. Μ.)

σκεις μπρός σου πάντα τὴ δυσπιστία, τὸ φόβο, τὴν ἐχθρότητα τῶν ἀνθρώπων καί, θέλοντας καὶ μή, θὰ ἐπαναστατήσῃς κατὰ τῆς κοινωνίας. Νὰ γιατὶ θέλησα νὰ σὲ προσέχω· νὰ γιατὶ θέλησα νὰ σοῦ δώσω τὰ ὅπλα, ποὺ θὰ σοῦ χρειασθοῦν γιὰ τὸ ρόλο ποὺ ἡ Μοῖρα σοῦ προώρισε νὰ παίξῃς· νὰ γιατὶ θέλησα νὰ σὲ ἑτοιμάσω γιὰ νἀρθῃς μαζί μας, γιατὶ μόνο μαζί μας θὰ βρῇς βοήθεια καὶ προστασία.

Ὁ Φρέδος ἄκουσε μὲ προσοχὴ τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ ἱππότη τῆς Μαύρης Μάσκας.

Δὲν τὰ ἐννοοῦσε στὴν ἐντέλεια, γιατὶ ἕνα παιδιάτικο μυαλὸ δὲ μπορεῖ νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀδικία καὶ δὲν ἤθελε νὰ πιστέψῃ πὼς ἂν αὐτὸς φερνόταν τίμια, θὰ ἤταν ὑπεύθυνος γιὰ τὰ σφάλματα τοῦ πατέρα του.

Ἄλλως τε τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἤταν ἐντελῶς ἐπηρεασμένος ἀπὸ τὶς συμβουλὲς τῆς μητέρας του· κι' ἀπάντησε στὸν καθηγητὴ σταθερά:

— Κύριε Φιδέ, σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὶς καλὲς διαθέσεις ποὺ ἔχετε γιὰ μένα· μά, σᾶς τὸ ξαναλέω, ἔχω σταθερὴ ἀπόφαση νὰ μὴ γίνω ποτὲ κλέφτης. Μαθαίνω τὴν τέχνη μου. Ὅταν θὰ τὴ μάθω καλά, θὰ δουλέψω· κι' ἂν εἶμαι καλὸς ἐργάτης, κανεὶς δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ μ' ἐμποδίσῃ νὰ βγάνω τὸ ψωμί μου καὶ τὸ ψωμὶ τῆς μητέρας μου... Ἀφήστε με, λοιπόν, σᾶς παρακαλῶ... μὴν ἔρχεσθε πιά... Ὁ ἀφεντικὸς θὰ σᾶς καταλάβῃ ἐπιτέλους καὶ θὰ μὲ διώξῃ. Φύγετε, κύριε Φιδέ, σᾶς ἱκετεύω, φύγετε καὶ μὴν ξανάρχεσθε πιά!

Ἀκούγοντας αὐτὴ τὴν συγκινητικὴ παράκλησι, ὁ ἱππότης τῆς Μαύρης Μάσκας, αὐτὸς ποὺ δὲν θἀτρεμε οὔτε ἂν ἔβλεπε εἴκοσι πιστόλια νὰ σκοπεύουν τὸ στῆθος του, φάνηκε συγκινημένος, καὶ μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε λιγάκι, ἀπάντησε:

—Καλά, παιδί μου, ὅπως θέλεις!... Ἐγὼ δὲ θέλω νὰ σὲ ἀναγκάσω... Τὸ κάτω-κάτω ἴσως ἔχεις δίκιο. Ἂν ἡ καλὴ τύχη τἄφερνε ἔτσι, ὥστε νὰ μπορέσῃς νὰ μείνῃς τίμιος ἄνθρωπος, θἄταν καλύτερα, δὲ λέω· μὰ ἀμφιβάλλω ἂν αὐτὸ εἶναι δυνατό, ἀμφιβάλλω πολύ.

—Ὅπως δήποτε ἐγὼ θὰ δοκιμάσω, ἐπέμεινε ὁ Φρέδος.

—Δοκίμασε, εἶπε ὁ λωποδύτης μὲ στεναγμό, μὰ εἶναι κρῖμα, γιατὶ εἶχες προτερήματα, ναί, θαυμάσια προτερήματα... Δὲν ἔχω ἰδῇ ποτὲ παιδὶ στὴν ἡλικία σου νὰ περπατῇ μὲ τόση εὐκολία χωρὶς ν' ἀκούγεται, νὰ ψάχνῃ τὶς τσέπες, νὰ παραβιάζῃ τὶς κλειδωνιὲς καὶ νὰ καταφέρνῃ μὲ τόση πονηριὰ κάθε δουλειά. Δική σου ἰδέα δὲν ἤταν νὰ ψαρέψῃς μέσα στὸ κελλάρι τοῦ ἀφεντικοῦ σου; Γιὰ τὴν ἡλικία σου, εἶναι δουλειὰ πρώτης γραμμῆς αὐτή... Ἀφίνω ποὺ ξέρεις καὶ νὰ διαλέγῃς ὅ,τι σουφρώνεις.

Καὶ γιὰ ν' ἀποδείξῃ ὅτι ὅσα ἔλεγε ἤταν ἀληθινά, ὁ Φιδὲς πῆρε ἀπὸ χάμω τὴ μποτίλια, ποὺ, ἀπ' τὴν ὥρα ποὺ ἤρθε, τὴν εἶχε τιμήσει ἀρκετὲς φορές, κατέδασε μιὰ δυνατὴ ρουφηξιὰ καί, ἀφοῦ σκούπισε τὸ στόμα του μὲ τὸ μανίκι του, εἶπε:

—Φεύγω λοιπόν, ἀγόρι μου, ἀφοῦ δὲν τὸν θέλεις πιὰ τὸ γέρο-Φιδέ. Μ' ὅσα ὅμως κι' ἂν σοῦ λέω, θὰ ἐξακολουθῶ νὰ σὲ προσέχω ἀπὸ μακριά. Ἄλλως τε αὐτὸ εἶναι τὸ σύνθημά μας... Εἶσαι τὸ Παιδὶ τῆς Μαύρης Μάσκας καὶ 'μεῖς, ἂν συνειθίζουμε νὰ εἴμαστε σκληροὶ στοὺς ἐχθρούς μας, στοὺς φίλους μας ὅμως εἴμαστε πιστοί. Ἀντίο, Φρέδο... Ἂν καμμιὰ μέρα μὲ χρειαστῇς, ξέρεις ποῦ θὰ μὲ βρῇς: Κάθε νύχτα στὴν ταβέρνα «Ἡ Ἀφθονία», στὴ γωνιὰ τῆς ὁδοῦ Φουάρ, ἕνα κόκκινο φανάρι στὰ πόδια μιᾶς πέτρινης σκάλας... Ἐκεῖ συχνάζουν οἱ ἱππότες τῆς Μ. Μάσκας.

—Ἀντίο, κύριε Φιδέ, εἶπε τὸ παιδί, χωρὶς νὰ δείξῃ πὼς ἄκουσε τὴ σύστασι ποὺ τοῦδινε ὁ λωποδύτης.

Ἐκεῖνος τότε δρασκέλισε τὸ παράθυρο κι' ἔμεινε καβαλικευτὰ πάνω σ' αὐτό, μὲ τὰ μακριά του πόδια κρεμασμένα ἀπ' τὶς δυὸ μεριές. Δὲ βιαζόταν νὰ φύγῃ, κοίταζε τὸ μαθητή του καὶ φαινόταν σὰ νὰ περίμενε νὰ μετανοιώσῃ καὶ νὰ τὸν ξαναφωνάξῃ.

Βλέποντας πὼς ὁ Φρέδος ἔμενε ἀμίλητος κι' ἀκλόνητος στὴν ἀπόφασή του, ξανᾶπε γιὰ τελευταία φορά:

—Στὴν «Ἀφθονία», κάθε νύχτα. Μὴν τὸ ξεχνᾷς, μικρέ...' Ἐκεῖ θὰ βρῇς τοὺς ἀληθινούς σου φίλους... Κάθε νύχτα. Σὲ περιμένουμε.

Καὶ γλύστρησε. Τὰ μαυρειδερὰ καὶ λιγνὰ χέρια του φάνηκαν ἀκόμη μιὰ στιγμὴ ποὺσφιγγαν τὸ βάθρο τοῦ παραθύρου, ὕστερα τἄφησε καὶ χάθηκε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΟΙ ΔΥΟ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟΙ

Ὁ Ἰουλιανὸς κι' ὁ Φρέδος εἶναι μόνοι στὸ ξυλουργεῖο.

Ὁ ἀφεντικὸς τοὺς εἰδοποίησε ὅτι θὰ πήγαινε νὰ συνεννοηθῇ μὲ κάποιον πελάτη κι' οἱ δυὸ μαθητευόμενοι ἐργάζονται, καθένας μπρὸς στὴ δουλειά του, πολὺ προκομμένα.

Ὁ Ἰουλιανὸς εἶναι βέβαια περισσότερο ἐπιτήδειος ἀπ' τὸ γιὸ τῆς χήρας Δυρμπάν, μὰ κι' αὐτὸς βάζει ὅλα του τὰ δυνατὰ γιὰ νὰ μπῇ στὶς λεπτότητες τῆς ξυλουργικῆς τέχνης.

Ἀπ' τὴν τελευταία ἐπίσκεψη τοῦ Φιδὲ δυὸ ἑβδομάδες ἔχουν τώρα περάσει καί, σ' ὅλο τὸ διάστημα αὐτό, ὁ Φρέδος ἔμεινε πιστὸς στὶς καλὲς ἀποφάσεις ποὺ εἶχε λάβει κείνη τὴν ἡμέρα.

Πᾶνε πιὰ τὰ μαθήματα τοῦ κακοῦργου, τὰ ψαρέμματα στὸ κελλάρι τῆς Μελανίας κι' οἱ ρουφηξιὲς τοῦ ρακιοῦ. Ὁ κακὸς Φρέδος ἔχει χαθῇ καὶ θριαμβεύει τώρα ὁ καλός.

Μὲ πόσο ζῆλο εἶναι ἀφοσιωμένος στὴ δουλειά του, μολονότι ἡ δουλειὰ αὐτὴ δὲν εἶναι καὶ πολὺ σύνθετη: καρφώνει τὶς τέσσερες πλευρὲς μιᾶς μεγάλης κασσόνας. Ἐνῶ εἶναι σκυμμένος στὴ δουλειά του, ὁ Ἰουλιανὸς τὸν κοιτάζει λοξὰ καὶ ξαφνικὰ βάνοντας τὰ γέλια, τοῦ φωνάζει μὲ τὴν εἰλικρινῆ κι' ἐγκάρδια φωνή του:

—Ὤ, ὤ! Δουλεύουμε, βλέπω, μὲ δρεξη σήμερα, ἔ;

—Ναί, Ἰουλιανέ μου, ἀπαντάει ὁ Φρέδος στρεφόμενος μ' εὐχαρίστησι πρὸς τὸν σύντροφό του. Βάζω ὅλα μου τὰ δυνατὰ γιὰ νὰ εὐχαριστήσω τὸν ἀφεντικό καὶ γιὰ νὰ μπορέσω νὰ γίνω κι' ἐγὼ καλὸς τεχνίτης σὰν καὶ σένα.

—Γρήγορα θὰ γίνῃς! Ἔχεις χέρια τόσο ἐπιδέξια, εἶσαι τόσο εὐκίνητος, τόσο ἐπιτήδειος· ὅ,τι θέλεις τὸ καταφέρνεις.

—Σὲ σένα τὸ χρωστῶ, ἀποκρίθηκε ὁ γιὸς τοῦ Δυρμπάν. Ποτὲ δὲν θὰ ξεχάσω πόσο μοῦ στάθηκες καλός, πόσο καλὰ μοῦ μίλησες ὅταν σοῦ ἐμπιστεύθηκα τὸ μυστικό μου.

Ὁ Ἰουλιανὸς ἔφερε τὸ δάχτυλο στὰ χείλη.

—Σούτ! ἔκαμε μὲ χαμόγελο. Ξέρεις καλὰ πὼς δὲν πρέπει νὰ μιλήσουμε ποτὲ πιὰ γι' αὐτό.

(Ἕπεται συνέχεια) ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΔΗΣ

ΣΤΗ "ΝΙΚΗ ΤΗΣ ΣΑΜΟΘΡΑΚΗΣ,,

(Μουσεῖον τοῦ Λούβρου)

Σὰ σῶμα σου τ' ἀκέφαλο
λυσσομανᾷ ὁ ἀγέρας.
Νᾶναι λεβάντες γιὸ νοτιά;
Πονέντες γιὸ μαΐστρος;
Σ' ρούζουν τὰ κύματα θεοῦ
τὸν Ὕμνο τῆ. Φοβέρας:
Κλαγγές, ἀγκομαχήματα,
πολεμοχάρων οἶστρος!

Βρῆ! κακό!.. Κι' ἀπάνω σου
τὸ πέπλο πλαταγιάζει.
Μ' ἐσθμαίνοντας περήφανα
τὸ στῆθος σου τεντώνεις.
Ἐνὸς πελάγους στῖς πτυχὲς
τοῦ πέπλου ἡ πάχνη σταζει!
—Ἀχ! στσσου! Ἀκόμα μὴν πετᾷς
Κι' ἐμένα μὲ φτερώνεις.

Μέσ' τῶν στοιχείων τὴν δοχὴ
δεσπόζει ἡ θεία κραυγή σου.
Καὶ τῆ γροιᾶς καὶ μὲ μεθοῦν
τ' ἀγέρι κ' ἡ ἀμυγδάλα.
Βλέπω στεφάνι στοὺς ἀφροὺς
μ' ἐφτέρωσε ἡ ψυχή σου
Ποὺ τραγουδεῖ στὸ στῆθος σου,
ποὺ εἶναι γεμάτο Ἑλλάδα!

Νᾶναι πονέντες γιὰ βοριᾶς;
Λεβάντες γιὰ νοτιά;
Ἀγνάντια σου λυσσομανᾷ
Μιὰ θάλασσα πλατειά!

Παρίσι, 1921. ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΠΑΝΤΕΡΜΑΚΗΣ

Ο ΜΠΑΤΣΟΣ ΤΗΣ ΑΡΚΟΥΔΑΣ

Μὲ ὅλη τὴν ἀκρίβεια τῶν τροφίμων, τὸ γεῦμα τῶν Χριστουγέννων ἤταν πολὺ πλουσιώτερο ἀπὸ τὸ γεῦμα τῆς παραμονῆς. Μία κότα παχειά, ἡ ὁποία εἶχε τὸ ἐλάττωμα νὰ μὴ γεννᾷ, ἐθυσιάσθη χάριν τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸ γεῦμα μάλιστα προσετέθη κρασὶ καὶ φροῦτο. Μετὰ τὸ γεῦμα, μαζεμένοι ὅλοι γύρω στὸ μαγγάλι, σιωπηλοί, τίποτε δὲν ἐσκεπτόμεθα, ἀλλὰ μόνο ἐχωνεύαμε. Στὴν ἀπόκεντρη συνοικία τῆς πόλεως ὅπου μέναμε, ἐπικρατοῦσε ἀπόλυτη ἡσυχία, διακοπτομένη μόνο ἀπὸ τὶς φωνὲς τῶν πετεινῶν, ὅσοι διέφυγαν τὴν σφαγή. Τὶς φωνὲς αὐτὲς ἐξηγούσαμε ὡς ἀλλαγὴν τοῦ καιροῦ κι' ἐλπίζαμε εἰς προσεχῆ λιακάδα, ἡ ὁποία θὰ μᾶς ἐπέτρεπε νὰ παραιτήσωμε τὸ μαγγάλι καὶ νὰ περιπατήσωμε στὴν ἐξοχή.

Τὴν βαθειὰ ὅμως αὐτὴν ἡσυχία ἔξαφνα διέκοψαν ἀλαλαγμοὶ παιδιῶν καὶ μουγκρίσματα θηρίου. Ἀμέσως μικροὶ καὶ μεγάλοι ἀποτινάξαμε τὴν νάρκη, παραιτήσαμε τὴ φωτιὰ κι' ἐβγήκαμε στὸ δρόμο, νὰ ἰδοῦμε τί τρέχει. Ὅλες οἱ αὐλόπορτες τῆς γειτονιᾶς ἤταν ἀνοιχτὲς ἀπὸ τὴν ἴδια περιέργεια κι' ὅλοι οἱ κάτοικοι εἶχαν βγῆ στὸ δρόμο νὰ μάθουν τί συνέβαινε. Τὸ θηρίο ἤταν μιὰ ἀρκούδα, τὴν ὁποίαν ὡδηγοῦσε ἁλυσσοδεμένη ἕνας ἀρκουδιάρης καί, ὅπου ἐπερίμενε εἰσπράξεις, τὴν ἔβαζε νὰ χορεύῃ. Ἔκρινε λοιπὸν ὅτι ὁ κύκλος τῶν ἀνθρώπων ἐκεῖ ἤταν προσοδοφόρος κι' ἄρχισε τὴν παράστασι. Τὸ ζῶο τοῦ ὅμως, εἴτε γιατὶ ἤταν κουρασμένο ἢ νηστικό, εἴτε γιατὶ δὲν εἶχε ὄρεξη γιὰ χορό, νοσταλγῶντας τὰ εὔμορφα δάση τοῦ βουνοῦ του, ἐχόρευε μὲ πολλὴν ἀπροθυμία. Ὁ ἀρκουδιάρης προσπαθοῦσε, χτυπῶντας το μὲ τὸ χοντρὸ ρόπαλό του, νὰ τὸ κάμῃ νὰ χορεύῃ. Ἐκεῖνο διεμαρτύρετο μουγκρίζοντας φοβερά, καὶ τοῦτο διασκέδαζε πολὺ τὰ παιδιά, τὰ ὁποῖα ἀλάλαζαν ὕστερ' ἀπὸ κάθε κτύπημα καὶ μούγκρισμά του.

Στὸν κύκλο προσετέθησαν καὶ μερικοὶ διαβάται, οἱ ὁποῖοι, ὡς ἐκ τῆς ἑορτῆς, ἤταν σ' εὐθυμία· κι' ἕνας ἀπ' αὐτούς, θέλοντας νὰ μετατρέψῃ ἐπὶ τὸ τραγικώτερον τὴν παράστασι, ρωτᾷ τὸν ἀρκουδιάρη:

—Παλεύεις, μωρέ, μὲ τὴν ἀρκούδα, νὰ σοῦ δώσω μιὰ δραχμή;

Ὁ ἀρκουδιάρης κοίταξε τὴν ἀρκούδα, ἐσκέφθηκε κι' ἀρνήθηκε.

—Σοῦ δίνουμε δυὸ δραχμές, παλεύεις;

Ὁ ἀρκουδιάρης ἐσκέφθηκε καὶ πάλι καὶ τὸ ἐλκυστικὸ δίφραγκο τὸν ἔκαμε νἀποφασίσῃ ἂν καὶ μὲ δισταγμούς. Ἄφησε λοιπὸν τὸ ρόπαλο καὶ τὸ ντέφι κατὰ γῆς κι' ἐπιάστηκε μέση μὲ μέση μὲ τὴν ἀρκούδα. Σάλλες περιστάσεις, ἡ ἀρκούδα ἔπεφτε πάντα μόνη της κι' ὁ ἄνθρωπος ἔδγαινε τάχα νικητής. Στὴν περίστασι ὅμως αὐτή, ἡ ἀρκούδα ἐπέμενε νὰ παλεύῃ μὲ πεῖσμα καὶ μὲ μουγκρίσματα δυνατά. Ὅσο ἡ πάλη προχωροῦσε, τόσο ὁ ἀλαλαγμὸς τῶν θεατῶν ἐδυνάμωνε. Μετὰ πολλὴν ὥρα, εἴτε γιατὶ ἡ ἀρκούδα ἤταν δυνατώτερη, εἴτε γιατὶ ὁ ἄνθρωπος ἐσκόνταψε, αὐτὸς κυλίσθηκε κατὰ γῆς κι' ἡ ἀρκούδα βρέθηκε ἀπὸ πάνω του. Τότε, μὴ ἔχοντας ἄλλο ὅπλο ἀπὸ τὰ πόδια της, γιατὶ τὸ στόμα της ἤταν σφιχτὰ δεμένο, σήκωσε ἕνα μπροστινὸ πόδι της καὶ τὸ κατέφερε μὲ δύναμη στὸ πρόσωπο τοῦ ἀρκουδιάρη. Ἄφθονα τὰ αἵματα ἀνέβλυσαν ἀπὸ τὴ μύτη του καὶ τὸ στόμα του.

Δὲν γνωρίζω τί αἰσθάνθηκαν οἱ ἄλλοι ἐκείνη τὴ στιγμή, ἐγὼ ὅμως εὐχαριστήθηκα πολύ, γιατὶ ἡ ἀρκούδα ἐκδικήθηκε μὲ τὸ μπάτσο ἐκεῖνο, ἐξ ὀνόματος ὅλων τῶν ὁμοίων της, ὅλους τοὺς ἀρκουδιαρέους!...

Π. Δ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΙΚΡΟΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Ο ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Β'. (*)

Ὁ Γιαννάκης ἔπαιζε μονάχος κάτω στὴ θάλασσα, ὅπως κάθε ἀπόγεμα συνείθιζε, ἐπάνω στὴν ἀκρογιαλιά, προσπαθῶντας νὰ κτίσῃ μὲ βότσαλα, φύκια καὶ βρεγμένην ἄμμο ἕνα ψηλὸ-ψηλὸ φοῦρνο, ποὺ ὁλοένα γκρεμιζόταν. Κάθε τόσο κι' ἀπεμάκρυνε τὰ μακριὰ μαλλιά, ὅσα τοῦ ἔπεφταν μπροστὰ στὰ μάτια. Ἔξαφνα ἄκουσε τὴ φωνὴ τῆς μαμᾶς ἀπὸ τὸ σπίτι ἐπάνω:

—Γιαννάκη, τρέχα γρήγορα, ὁ παπποῦς σου ἔρχεται· τὸν εἶδα ψηλὰ στ' ἀλώνια!

Ὁ Γιαννάκης χαρούμενος ἄφησε ἀμέσως τοὺς φούρνους του, σηκώθηκε ὀρθὸς κι' ἔτρεξε πάνω στὸ δρόμο, κοντὰ στ' ἀλώνια, ὅπου ἤταν ἁπλωμένη ἡ μαύρη σταφίδα γιὰ νὰ ξεραθῇ· ἀπὸ ἐκεῖ ἐρχότανε σιγὰ-σιγὰ ὁ παπποῦς μὲ τὸ γαϊδουράκι του φορτωμένο ξερὰ κλαδιὰ γιὰ τὸν χειμῶνα· ὁ καημένος ὁ παπποῦς τὸν ἐπρόβλεπε πρώϊμο καὶ πολὺ δυνατὸ φέτος...

—Καλησπέρα, παπποῦ! φώναξε ἀπὸ μακριὰ ὁ Γιαννάκης λαχανιασμένος· τί κάνεις; πῶς ἐπέρασες τὴν ἡμέρα σου; κουράσθηκες;

Ἐκεῖνος γελαστὸς τὸν ἐπῆρε στὰ χέρια του, τὸν ἐσήκωσε καὶ τὸν ἔβαλε νὰ καθήσῃ στὰ καπούλια τοῦ ζῴου, προσέχοντας μόνο μὴν τὸν κτυπήσῃ κανένα κλαδὶ ἀπὸ τὸ φόρτωμα.

—Ἀ, μπά, διόλου δὲν εἶμαι κουρασμένος· βρῆκα ἀρκετὰ ξύλα στὴν ἄκρη τοῦ ποταμιοῦ ποὺ τὰ τράβηξε τὸ νερὸ ἀπὸ τὰ βουνὰ ψηλὰ· ἔτσι δὲν ἀναγκάστηκα νὰ πελεκήσω ἀπὸ τὸ δάσος διόλου... Σὺ μόνο ποὺ λαχάνιασες τρέχοντας νὰ μὲ προφτάσῃς. Δὲν μοῦ λές, καὶ σὺ τί ἔκανες ὅλη μέρα; ἔπαιξες ἀρκετά;

—Παπποῦ, ἔμαθα κολύμπι σήμερα! Τόσες ἡμέρες μὲ κρατοῦσε στὸ μπάνιο ὁ μπαμπᾶς ἀπὸ τὴ μέση κι' ἐγὼ ἔπλεκα, σήμερα ὅμως μὲ ἄφησε ἔξαφνα. Ἐγὼ τοτε ἔμεινα μόνος μου ψηλὰ στὸ νερὸ χωρὶς νὰ βουλιαξω λίγην ὥρα, κτυπῶντας χέρια-πόδια· μὰ σὲ λίγο κουράστηκα κι' ἐκεῖ ποὺ στάθηκα μιὰ στιγμὴ νὰ πάρω ἀναπνοή, πῆρα μιὰ βουτιὰ ὥς τὸν πάτο. Ἤπιά κι' ἀρκετὴ θάλασσα· οὔ τί πικρὴ ποὺ ἤταν! Ὁ μπαμπᾶς ὅμως μοῦ εἶπε πὼς σὲ λίγον καιρὸ θὰ κολυμπῶ ὅπως ὅλα ἐδῶ τὰ παιδιὰ καὶ κανένας δὲν θὰ μὲ κοροϊδεύῃ πιά, πὼς εἶμαι κορίτσι, ἀφοῦ ἔχω καὶ μαλλιά, καὶ δὲν ξέρω νὰ πλέκω. Τί λὲς ἐσύ, παπποῦ;

Ὁ παπποῦς γελοῦσε μὲ τὴν ἱστορία τοῦ ἐγγονοῦ του καὶ τοῦδωκε θάρρος· βέβαια, σὲ λίγο θὰ κολυμποῦσε σὰν δελφίνι, καλύτερ' ἀπ' ὅλους τοὺς ἄλλους, σὰν τὸν παπποῦ του κι' αὐτός...

Κι' ὁ παπποῦς μελαγχόλησε· θυμήθηκε ὅταν ἤταν κι' αὐτὸς νέος πόσο τοῦ ἄρεσε τὸ κολύμπι. Ἤταν ὁ καλύτερος μέσα στοὺς ἄλλους... μὰ τώρα... τὰ χέρια ἀδυνάτισαν, κουράζονται εὔκολα. Κι' ὅμως πῶς θὰ ἤθελε πάλι νὰ βουτήξῃ μέσα στὸ κῦμα. Καημένη θάλασσα!...

Σὲ λίγο ἔφθασαν στὸ σπίτι· ὁ Γιαννάκης κατέβηκε ἀπὸ τὸ γαϊδουράκι, ποὺ τὸ τράβηξε ἡ θεία στὸ παχνί του νὰ τὸ ταΐσῃ ἀφοῦ τὸ ξεφορτώσῃ, πῆρε τὸν παπποῦ ἀπὸ τὸ χέρι καὶ μαζὶ κι' οἱ δυὸ μπῆκαν στὸ κάτω σπίτι.

—Παπποῦ, ἄλλαξε γρήγορα καὶ φάε, θὰ κατεβοῦμε στὸ γιαλὸ νὰ καθήσουμε ὥς τὸ βράδυ. Ἔλα!

Ἐκεῖνος ἀνέβηκε ἐπάνω, ἔβγαλε τὰ ροῦχα τῆς δουλειᾶς, ἐφόρεσε καθαρά, κατέβηκε ὕστερα καὶ κάθισε στὸ φτωχικὸ ξύλινο τραπέζι νὰ κολατσίσῃ. Ὡς τόσο ὁ Γιαννάκης περίμενε ὀρθὸς στὴν πόρτα· ἀνυπομονοῦσε· τοῦ ἄρεσε τόσο πολὺ ἡ θάλασσα, τὸν τραβοῦσε τόσο πολὺ τὸ κῦμα ποὺ μόνο λίγην ὥρα μποροῦσε νὰ κάνῃ μακριά της, καὶ μάλιστα τὸ δειλινό. Ὁ παπποῦς τὸ ἤξερε αὐτὸ καὶ βιάστηκε νὰ φάῃ.

Σὲ λίγο βρέθηκε καθιστὸς κάτω στὴν ἀκρογιαλιά, ἐνῷ πάρα πέρα ὁ

(*) Ἰδὲ Α', σελ. 242 τοῦ προηγ. τόμου.

Γιαννάκης ξανάρχιζε τοὺς φούρνους του καὶ τὰ ψωμιὰ του μὲ τὴν βρεγμένην ἄμμο, χωρὶς νὰ πάψῃ στὸ μεταξὺ καὶ τὴν κουβέντα του μὲ τὸν παπποῦ τοῦλεγε γιὰ τὰ βαπόρια ποὺ εἶχαν περάσει ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἀπὸ βαθιά, γιὰ τὰ τρεχαντήρια ποὺ ἄραζαν στὴν πέρα μεριὰ τοῦ χωριοῦ, γιὰ τὶς τράτες καὶ τὶς βαρκοῦλες τοῦ Μπάρμπα-Σταμάτη, ποὺ μιὰ λίγο ἔλειψε ν' ἀναποδογυρίσῃ σ' ἕνα ξαφνικὸ μπουρίνι...

Μὰ σὲ λίγο βαρέθηκε τὸ παιγνίδι του, ἄφησε τὴν ἄμμο. Κι' ἦρθε καὶ κάθησε σιωπηλὸς στὸν παπποῦ κοντά, βλέποντας κατὰ τὸ πέλαγο, ὅπου δυὸ-τρία καΐκια ξεχώριζαν μέσα στὸ γαλάζιο μὲ τὴ λευκή τους σιλουέττα, ποὺ πάνω της ὁ ἥλιος βασιλεύοντας σπάταλα σκορποῦσε τὸ χρυσάφι του.

(Ἕπεται τὸ τέλος) ΙΩΑΝ. Θ. ΚΑΚΡΙΔΗΣ

ΑΘΗΝΑΪ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΘΕΜΑΤΑ

Ἀγαπητοί μου,

Ἡ φορά, στὴν ἐφημερίδα «Ἀθῆναι» τοῦ κ. Πώπ, ἔγραφα καθεμέρα ἀπὸ ἕνα μικρό, παράξενο χρονογραφηματάκι, μὲ τὸν γενικὸ τίτλο «Παράξενη Ζωή». Ἐκείνη τὴν ἡμέρα, εἶχα πάει μόνος μου νὰ δώσω τὸ χρονογραφηματάκι τῆς ἑπομένης, ποὺ εἶχε τὸν εἰδικὸ τίτλο «Χρυσάνθεμα». Στὸ γραφεῖο τοῦ κ. Πώπ ἦταν κι' ὁ κ. Λυκούδης, ὁ γνωστός μας ἀπὸ τὶς «Ψαράδικες Ἱστορίες». Εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ κάμῃ μερικὰ κομπλιμέντα γι' αὐτὴ τὴν «Παράξενη Ζωή». Κι' ἀνάμεσα στάλλα μοῦ εἶπε:

—Ἐγὼ θαυμάζω προπάντων πῶς κατορθώνετε νὰ βρίσκετε καθεμέρα ἀπὸ ἕνα ὡραῖο θέμα!

Τότε ὁ κ. Πώπ, — ποὺ εἶναι, σημειῶστε, δεινὸς καλαμπουριστής, — κρατῶντας ἀκόμα τὸ χειρόγραφο ποὺ τοῦ εἶχα δώσει, ἀποκρίθηκε:

—Μὰ δὲν εἶναι καὶ τόσο δύσκολο. Ὅταν δὲν ἔχῃ κανεὶς θ ἐ μ α, γράφει χ ρ υ σ ά ν...θ ἐ μ α! Ὁρίστε!

Κι' ἔδειξε στὸν κ. Λυκούδη τὰ «Χρυσάνθεμά» μου.

Γιατὶ θυμήθηκα σήμερα τὸ παλιὸ αὐτὸ ἀνέκδοτο; Ἁπλούστατα, γιατὶ εἶναι ἡμέρα ποὺ πρέπει νὰ σᾶς γράψω τὴν τακτική μου Ἐπιστολή καὶ... δὲν ἔχω — δηλαδὴ δὲν εἶχα — θέμα. Ἀπὸ τὸ πρωΐ ποὺ ξύπνησα, ὡς τὸ μεσημέρι, συλλογιζόμουν, ἔσκαζα τὸ κεφάλι μου, ἔψαχνα τὰ χαρτιά μου, κοίταζα ἀπὸ τὸ παράθυρο, ψηλά, χαμηλά, δεξιά, ἀριστερά, καὶ δὲν ἔβρισκα τίποτα, τίποτα! «Τί θὰ γράψω λοιπὸν στὰ παιδιὰ αὐτὴ τὴν ἑβδομάδα;» ἔλεγα. Κι' ἀπάντησῃ δὲν μοῦ ἐρχόταν ἀπὸ πουθενά! Ἀπελπισία!

Παρακαλοῦσα: Νἀρχόταν τώρα κανένας, νὰ μοῦ μιλήσῃ γιὰ κανένα ζήτημα!... Νὰ λάβαινα κανένα γράμμα φίλου μας, ποὺ νὰ μοῦ ζητῇ τὴ λύσῃ κομμιᾶς ἀπορίας!... Τίποτα, κανένας!... Ἐκεῖνος ὁ ἀνιψιός μου, ὁ Θέμος, λείπει τώρα στὴν Πόλη κι' ὁ ταχυδρόμος, ξετρελλαμένος μὲ τοὺς μπονομάδες του, ἔχει νὰ μοῦ φέρῃ γράμματα τρεῖς ἡμέρες... Δὲν θὰ γράψω λοιπὸν σήμερα στὰ παιδιά; Κι' ὁ τόπος τῆς Ἐπιστολῆς μου, φυλαγμένος στὸ φύλλο ὅπως πάντα, θὰ μείνῃ λευκός, ὅπως μένουν κάποτε λευκὰ στὶς ἐφημερίδες, ἐπειδὴ τὴν τελευταία στιγμὴ σβύνει εἰδήσεις ἡ Λογοκρισία;—Ἀ, νὰ μιὰ λύση: ἡ Λογοκρισία! Ἂν ὤς τἀπόγευμα δὲν βρῶ θέμα, ὁ τόπος τῆς Ἐπιστολῆς μου θὰ μείνῃ λευκὸς καὶ τὰ παιδιὰ ἂς ὑποθέσουν πῶς κάτι εἶχα γράψει, ποὺ τὸ παρεξήγησε καὶ τὸ ἔσβυσε ἡ Λογοκρισία...

Κι' ἡ ὥρα περνοῦσε χωρὶς νὰ βρίσκω... Μιὰ στιγμὴ θυμήθηκα τὰ παιδιὰ ἐκεῖνα, ποὺ πολλὲς φορὲς ὁμολογοῦν στὴ Διάπλασι: «Δὲν σοῦ ἔγραφα τόσον καιρὸ γιατὶ δὲν εἶχα θέμα». Νά, ἔτσι τὴν ἔπαθα σήμερα κι' ἐγώ, ἀπαράλλακτα! Σὰ νὰ μὴν πέρασε μιὰ ὁλάκαιρη ἑβδομάδα ἀπὸ τὴν προηγουμένη μου. Σὰ νὰ μὴν ἔζησα στὸν κόσμο καὶ στὰς Ἀθήνας ὅλες αὐτὲς τὶς ἡμέρες. Σὰ νὰ σταμάτησε ἡ ζωή. Καὶ σὰ νὰ μὴ ἔγειναν τόσα καὶ τόσα πράγματα—μπροστὰ στὰ μάτια μου...

Μὰ γιὰ στάσου! Τί καὶ τί εἶδα ἐγὼ αὐτὴ τὴν ἑβδομάδα;... Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι δὲν παραβγῆκα, γιατὶ τὶς περισσότερες ἡμέρες ἔβρεχε ἀπὸ τὸ πρωΐ ὤς... τἄλλο πρωΐ. Ἀ, νὰ ἕνα θέμα! Ἡ βροχή, ἡ ἔκτακτη κι' ἀτελείωτη αὐτὴ βροχή. Πόσα δὲν θὰ μποροῦσα νὰ πῶ στὰ παιδιὰ γιὰ τήν... ἀλλαγὴ τοῦ κλίματος τῶν Ἀθηνῶν, ποὺ σὲ λίγα χρόνια, μὲ τὰ δένδρα, ἀπὸ ξερὸ κατάντησε ὑγρό... Ἔπειτα ἡ βροχὴ πέρασε κι' εἴχαμε γλυκειές, χλιαρὲς ἡμέρες, μὲ ἥλιο ἢ ἁπλὴ συννεφιά. Βγῆκα τότε καὶ πῆγα 'ς ἕνα σωρὸ μέρη. Εἶδα στὸν Παρνασσὸ τὴν Ἔκθεση Ζωγραφικῆς τοῦ κ. Χειμῶνα—ἑνὸς Ἕλληνα ζωγράφου ἀπὸ τὴ Ρωσσία,—ποὺ ἔχει τόσα θαυμάσια ἔργα. Εἶδα, στὸν Κινηματογράφο, τὸ «93» τοῦ Βίκτωρος Οὐγγώ, ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὴ Γαλλικὴ Ἐπανάσταση ποὺ θυμίζει «Μικρὸ Ἐθελοντή»... Εἶδα στὸ Βασιλικὸ Θέατρο τὴν παράσταση τῆς ἀθάνατης «Φαύστας» τοῦ Βερναρδάκη ἀπὸ τὴν Κοτοπούλη, ποὺ ἦταν θεατρικὰ γεγονός. Εἶδα τὴν τελετὴ τοῦ Ἁγιασμοῦ στὴ Δεξαμενή. Κι' ἔκαμα ἀκόμη ἕνα θαυμάσιο περίπατο στὴ λεωφόρο Συγγροῦ, ποὺ μοῦ ἔδειξε — τί ὡραῖο! — τὸ πρῶτο δειλὸ πρασίνισμα τῆς Ἀττικῆς. Ἔπειτα ἐδιάβασα ἕνα σωρὸ καινούργια βιβλία. Κι' ἀνάμεσα στάλλα, ἕνα πολὺ ὤμορφο μυθιστορημματάκι, «Στὸν ἀνθὸ τῆς Ἥβης», ποὺ τὸ ἔβγαλε ἕνα χθεσινὸ Διαπλασόπουλο, ὁ Δώρης Κουβαρᾶς, καὶ ποὺ ὑπόσχεται πολλά, μὰ πάρα πολλά...

Θέ μου! μὰ πόσα πράγματα θὰ μποροῦσα νὰ σᾶς γράψω! Ὄχι μιὰ Ἐπιστολή, παρὰ δέκα!... Καὶ νὰ μοῦ φαίνεται πῶς δὲν ἔχω θέμα, οὔτε κἄν... χρυσαν-θέμα, καὶ νὰ σπάζω τὸ κεφάλι μου ἀπὸ τὸ πρωΐ ὤς τὸ μεσημέρι! Γιατὶ αὐτὸ εἶναι τὸ πάθημα ποὺ τὸ φυσῶ τώρα καὶ δὲν κρυώνει. Ἂν ἦταν πραγματικῶς νὰ μὴν ὑπάρχουν παρὰ ἕνα-δυὸ θέματα μόνο καὶ νὰ μὴ τὰ βρίσκω, ἔ ὑπομονή. Μὰ νὰ ὑπάρχουν τόσες χιλιάδες γύρω μου, ψηλά, χαμηλά, δεξιά, ἀριστερά, παντοῦ, καὶ νὰ λέω τόσες ὧρες «δὲν ἔχω», καταντᾷ κωμικό.

Εἴδατε ὅμως μὲ τί τρόπο τἀνακάλυψα; Εἴδατε πῶς τὸ ἕνα μοῦ ἔφερνε τὸ ἄλλο, ὡςότου θυμήθηκα πολὺ περισσότερα ἀπ' ὅσα μοῦ χρειαζόνταν; Μόλις εἶπα: «Μὰ γιὰ στάσου! τί καὶ τί εἶδα ἐγὼ αὐτὴ τὴν ἑβδομάδα;» —Σᾶς συσταίνω λοιπὸν αὐτὸ τὸν τρόπο. Ἔτσι νὰ κάνετε καὶ σεῖς, ὅσες φορὲς θέλετε νὰ γράψετε στὴ Διάπλασι καὶ δὲν ἔχετε θέμα. Δηλαδὴ ν ο μ ί ζ ε τ ε πῶς δὲν ἔχετε, γιατὶ θέματα ὑπάρχουν ἄπειρα, ἀμέτρητα, κι' ὅπου κάμῃ κανείς, βρίσκει. Καὶ μάλιστα βρίσκει τόσα πολλά, ὥστε δὲν ἔχει ὕστερα παρὰ νὰ διαλέξῃ. Ἄλλο ζήτημα τώρα ἡ ἀμηχανία τῆς ἐκλογῆς καὶ γι' αὐτὸ μπορεῖ νὰ ποῦμε ἄλλη φορά. Σήμερα, ὁ τόπος ποὺ κινδύνευε νὰ μείνῃ λευκὸς ἀπό... τὴ Λογοκρισία, ἐγέμισε μιὰ χαρὰ μὲ τὰ θέματα.

Σᾶς ἀσπάζομαι, ΦΑΙΔΩΝ

ΠΙΣΩ ΑΠ' ΤΟ ΤΖΑΜΙ

Derrière la fenêtre
on voit luire une lampe.
(George Druilhet)

Πίσω ἀπ' τὸ τζάμι ζουγραφιέται
Στὸ φῶς τῆς λάμπας μιὰ σκιά,
Ποὺ ὅλο ταράζεται καὶ σειέται.

Τὸ χέρι ἀκέριο διακρίνω,
Ποὺ πάει πρὸς κάτω μακρυὰ
Καὶ ξαναστρέφει—ἄσπρο σὰν κρίνο.

Καὶ σταματάει κάπου καὶ σιέκει
Δειλά, σοφά, προσεκτικά
Καὶ φεύγει κι' ἔρχεται παρέκει.

Κεντάει - ὦ χέρι εὐλογημένο!—
Ἄνθια καὶ ὄνειρατα γλυκὰ
Σ' ὁλόασπρο πανὶ ἁπλωμένο.

ΙΩΑΝ. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΔΙΟΝΥΣΙΑ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ AUGUSTA LATOUCHE]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'. (Συνέχεια)

Ἀριστερά τους, εἶχαν τὴν οἰκογένειαν Γκαμπλέν. Ὁ πατέρας, μηχανικὸς στὸ πηγάδι τοῦ Γκράν-Κονδέ, ἦταν καλὸς ἄνθρωπος καὶ τακτικός. Καὶ μὲ τὰ παιδιά του, ἡ Διονυσία κι' ὁ ἀδελφός της χαιρετιόνταν φιλικώτατα.

Ἀλλὰ τίποτα περισσότερο. Οἱ Κουτυριὲ ζοῦσαν ἀπομονωμένοι στὴν καρδιὰ τῆς ἐργατικῆς συνοικίας μὲ τἀτακτα, κακομαθημένα παιδιὰ καὶ μὲ τὶς φλύαρες καὶ κουρκουσούρες γυναῖκες.

* *

Τὴ νύκτα ἐκείνη ἡ Διονυσία λαγοκοιμήθηκε.

Δὲν ἤθελε ν' ἀργήσῃ· ἀπ' ἐναντίας ἤθελε νὰ φτάσῃ πρώτη στὸ μέρος ὅπου ἐπρόκειτο νὰ συναντηθοῦν τὸ πρωΐ, γιὰ νὰ τοὺς βοηθήσῃ νὰ γδυθοῦν καὶ νὰ ντυθοῦν. Γιατί γιὰ νὰ κατεβοῦν στὸ ἀνθρακωρυχεῖο, ἔπρεπε νἀλλάξουν τὰ ροῦχα τους μὲ στολὴ ἀνθρακωρύχου, καὶ νὰ πάρουν ἀπὸ μιὰ ἀσφαλιστικὴ λυχνία κι' ἀπὸ ἕνα λοστό, ποὺ χρησιμεύει καὶ γιὰ μπαστούνι.

Στὶς τέσσερις, ἄκουσε τὸν πατέρα της ποὺ σηκώθηκε καὶ πολεμοῦσε μονάχος νὰ ψήσῃ τὸν καφέ του, περπατῶντας σιγὰ-σιγὰ γιὰ νὰ μὴν ξυπνήσῃ κανένα.

Ἀπὸ τοὺς μικροὺς κρότους ποὺ ἄκουγε προσεκτική, ἡ Διονυσία ἐμάντευε ὅλα του τὰ κινήματα.

«Νά, ἔλεγε, ὁ μπαμπᾶς ἀνοίγει τώρα τὸ συρτάρι τοῦ μπουφέ...νά, τώρα παίρνει τὸ μεγάλο μαχαίρι...' νά, ἔβγαλε τὸ ψωμί... θὰ κόψῃ δυὸ φέτες ἀπὸ τὸ στρογγυλὸ καρβέλι... νά, μιά, δυό... τώρα τὸ φυλάει... Μπᾶ! κόβει κι' ἄλλη;... κι' ἄλλη;... τέσσερις φέτες σήμερα;... Τόσο πολὺ πεινᾷ ὁ μπαμπᾶς; ἢ μὴν εἶναι γιὰ τὸν Ἀλβέρτο οἱ ἄλλες δυὸ φέτες; Μὰ ὄχι... ὁ Ἀλβέρτος πάει στὸ ἀνθρακωρυχεῖο ἀργότερα κι' ἡ μαμμὰ τοῦ ἑτοιμάζει πάντα τὸν καφέ του.

«Ἀ, νά!... ὁ μπαμπᾶς πίνει τώρα ἕνα ποτηράκι ρακή... Ζεσταίνει λένε κι' εἶναι καλό... Νἄπινα λίγο κι' ἐγὼ σήμερα ποὺ θὰ καταιδῶ στὸ ἀνθρακωρυχεῖο... Μὰ ὄχι, δὲν κάνει... ἐγὼ εἶμαι κορίτσι...

«Μπᾶ; ὁ μπαμπᾶς, μὲ τὶς κάλτσες, ἀνεβαίνει τὴ σκάλα; Τί θέλει;...

— Διονυσία! Διονυσία!... Πέντε ἡ ὥρα!... Τὸ ξεχνᾷς πῶς θὰ πᾶς σήμερα στὸ ἀνθρακωρυχεῖο;...

— Τὸ θυμοῦμαι πολὺ καλά! Εὐχαριστῶ, μπαμπᾶ!

— Πρὶν φύγῃς, πέρασε ἀπὸ τὴν τραπεζαρία κι' ἴδες τί εἶναι ἀπάνω στὸ τραπέζι...

Κατεβαίνει, φορεῖ τὰ χοντρά του παπούτσια καί, στὸ λιθόστρωτο τοῦ δρόμου, ἀκούγεται νὰ περπατῇ καὶ νἀπομακρύνεται.

Ἡ Διονυσία ντύνεται γρήγορα-γρήγορα κι' ἀθόρυβα μπαίνει στὴν τραπεζαρία.

Στὸ τραπέζι, ἀχνίζει ἕνα μεγάλο φλιτζάνι μὲ καφέ. Δίπλα, δυὸ φέτες ψωμὶ ἀλειμμένες μὲ βούτυρο. Κι' ἔκεῖ κοντὰ ἕνα ποτηράκι μὲ... ρακή!

Ὁ καϋμένος ὁ μπαμπᾶς, ὅλα τὰ συλλογίσθηκε...

Ἡ Διονυσία προγευματίζει μὲ ὄρεξη κι' ὕστερα δοκιμάζει καὶ τὴ ρακή. Εἶναι ἀνακατεμένη μὲ νερό, γιὰ νὰ μὴν καίῃ πολύ. Μ' εὐκολία ἡ Διονυσία ἀδειάζει τὸ ποτηράκι.

«—Ἡ συμφωνία μας ἔκλεισε γιὰ πάντα!»

Ἀ, πῶς τὴ ζεσταίνει!

Τῆς χρειαζόταν, ἀφοῦ θἄβγαινε τόσο πωΐ γιὰ νὰ καταιδῇ στὸ ἀνθρακωρυχεῖο.

* *

Ἡ Διονυσία ξεκινᾷ χαρούμενη.

Ὁ ἀέρας εἶναι ψυχρός, τὸ χιόνι σκεπάζει τὸ ἔδαφος. Τὰ πόδια της χώνουνται κι' ἀφίνουν βαθειὲς πατημασιὲς στὸ μαλακὸ ἐκεῖνο χαλί. Καὶ καμμιὰ φορὰ χώνουνται τόσο πολύ, ὥστε ἡ Διονυσία δυσκολεύεται νὰ τὰ ξεκολλήσῃ.

«Ἂν ἔτρεχα, συλλογίζεται, ἴσως τὰ πόδια μου θὰ κολλοῦσαν λιγώτερο...»

Καὶ τρέχει.

Πρέπει νὰ φτάσῃ στὴν ὥρα της, πρώτη μάλιστα ἀπ' ὅλους. Δὲν θἄταν σωστὸ νὰ τὴν περιμένουν.

Καὶ νά, τώρα μπαίνει στὸ δρόμο, ποὺ ἀνηφορίζει πρὸς τὸ πηγάδι τοῦ Γκράν-Κονδὲ κι' ἔχει δεξιὰ κι' ἀριστερὰ σπίτια μὲ περβολάκια. Ποτὲ ἡ Διονυσία δὲν βρέθηκε ἔξω τόσο πρωΐ.

Τῆς φαίνεται πὼς αὐτὴ ἡ κατάλευκη, στιλπνὴ φύση, ὅπου ὅλα τἀφομιώνει τὸ χιόνι, εἶναι μιὰ φύση καινούργια ποὺ τῆς ἀνήκει.

Χθές, ὅλα ἦταν σταχτιά, σήμερα ὅλα εἶναι ἄσπρα. Τὰ σπίτια δὲν ἔχουν πιὰ κόκκινες στέγες, οἱ ὀδρορρόες δὲν εἶναι ἀπὸ τσίγκο, τὰ δένδρα δὲν εἶναι πιὰ ἀπὸ ξύλο καὶ πρασινάδα· ὅλα εἶναι ἀπὸ χιόνι. Κι' αὐτὸ ἀκόμα τὸ πελώριο κτίριο τοῦἀνθρακωρυχείου λάμπει μονόχρωμο καὶ φαντάζει σὰν παλάτι ὀνειρευτό.

Ἡ Διονυσία εἶναι χαρούμενη. Τὴ χαρὰ αὐτὴ τῆς τὴν δίνει ὁ πρωϊνὸς καθαρότατος ἀέρας ποὺ ἀναπνέει, ἡ ἰδέα ὅτι τρέχει πρὸς τὸ ἄγνωστο καὶ σχεδὸν πρὸς τὸν κίνδυνο;

Θὰ γνωρίσῃ σὲ λίγο πράγματα ὑποχθόνια, φοβερὰ καὶ μαῦρα, ποὺ τἀκούει ἀπὸ μικρὴ μὰ ποὺ δὲν τὰ εἶδε ποτέ της.

Ἀπὸ τὶς διηγήσεις τοῦ πατέρα της, ἔχει σχηματίσει στὸ κεφάλι της μιὰ εἰκόνα γιὰ ὅλ' αὐτά.

Εἶναι ἀληθινή;

Σὲ λίγο θὰ μάθῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Πάντα ἡ Ἐλισσάβετ!

Βλέπει τώρα ἐργάτες τοῦ ἀνθρακωρυχείου ποὺ καθαρίζουν τὸ δρόμο· βλέπει ἄλλους ποὺ σπρώχνουν βαγονάκια· βλέπει ἀκόμα νεαρὲς ἐργάτριες ποὺ σκύβουν πέρ' ἐργες στὴ σκάλα τοῦ ὑπογείου· δὲν βλέπει ὅμως κανένα ἀπὸ τὴν οἰκογένεια Μπεκκάρ.

Τὸ κρύο τοὺς ἔκανε νὰ μείνουν στὸ κρεββάτι τους περισσότερο; ἢ μήπως πῆγαν πρωτύτερα καὶ κατέβηκαν κιόλα, ἐνῷ αὐτὴ πολεμοῦσε νὰ ξεκολλᾷ τὰ πόδια της ἀπὸ τὸ χιόνι;...

Ἕνα σπιτάκι δεξιά, χαμηλὸ καὶ στενό, τῆς φαίνεται σὰ γραφεῖο.

Ἐπλησίασε τὴν πόρτα κι' ἑτοιμάσθηκε νὰ κτυπήσῃ, ὅταν ἄκουσε ἀπὸ μέσα μιὰ φωνὴ νὰ λέῃ:

— Δὲ βαριέστε!... Τώρα πιὰ δὲν θἀρθῇ! Περιττὸ νὰ τὴν περιμένουμε. Ἐλᾶτε, θεῖε μου, πᾶμε!

Ἦταν ἡ Ἐλισσάβετ.

Μὰ κι' ἀπὸ δῶ ἀκόμη τὴν ἔδιωχνε αὐτὴ ἡ ἀκατάδεχτη;...

Ἡ Διονυσία κτύπησε τὴν πόρτα σταθερά, δυνατά, καὶ παρουσιάσθηκε μὲ ζωηρὰ μάτια καὶ κόκκινα μάγουλα ἀπὸ τὸν πρωϊνὸ ἀέρα.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

Γιαννάκης ξανάρχιζε τοὺς φούρνους του καὶ τὰ ψωμιά του μὲ τὴν βρεγμένην ἄμμο, χωρὶς νὰ πάψῃ στὸ μεταξὺ καὶ τὴν κουβέντα του μὲ τὸν παππού· τοῦλεγε γιὰ τὰ βαπόρια ποὺ εἶχαν περάσει ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα ἀπὸ βαθιά, γιὰ τὰ τρεχαντήρια ποὺ ἄραζαν στὴν πέρα μεριὰ τοῦ χωριοῦ, γιὰ τὶς τράτες καὶ τὶς βαρκοῦλες τοῦ Μπάρμπα-Σταμάτη, ποὺ μιὰ λίγο ἔλειψε ν' ἀναποδογυρίσῃ σ' ἕνα ξαφνικὸ μπουρίνι...

Μὰ σὲ λίγο βαρέθηκε τὸ παιγνίδι του, ἄφησε τὴν ἄμμο. Κι' ἤρθε καὶ κάθησε σιωπηλὸς στὸν παππού· κοντά, βλέποντας κατὰ τὸ πέλαγο, ὅπου δυὸ τρία καΐκια ξεχώριζαν μέσα στὸ γαλάζιο μὲ τὴ λευκή τους σιλουέττα, ποὺ πάνω της ὁ ἥλιος βασιλεύοντας σπάταλα σκορποῦσε τὸ χρυσάφι του.

(Ἕπεται τὸ τέλος) ΙΩΑΝ. Θ. ΚΑΚΡΙΔΗΣ

ΑΘΗΝΑΪ' ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΘΕΜΑΤΑ

Ἀγαπητοί μου,

ΙΑ φορά, στὴν ἐφημερίδα «Ἀθῆναι» τοῦ κ. Πώπ, ἔγραφα καθεμέρα ἀπὸ ἕνα μικρό, παράξενο χρονογραφηματάκι, μὲ τὸν γενικὸ τίτλο «Παράξενη Ζωή». Ἐκείνη τὴν ἡμέρα, εἶχα πάει μόνος μου νὰ δώσω τὸ χρονογραφηματάκι τῆς ἑπομένης, ποὺ εἶχε τὸν εἰδικὸ τίτλο «Χρυσάνθεμα». Στὸ γραφεῖο τοῦ κ. Πώπ ἦταν κι' ὁ κ. Λυκούδης, ὁ γνωστός μας ἀπὸ τὶς «Ψαράδικες Ἱστορίες». Εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ κάμῃ μερικὰ κομπλιμέντα γι' αὐτὴ τὴν «Παράξενη Ζωή». Κι' ἀνάμεσα στάλλα μοῦ εἶπε:

—Ἐγὼ θαυμάζω προπάντων πῶς κατορθώνετε νὰ βρίσκετε καθεμέρα ἀπὸ ἕνα ὡραῖο θέμα!

Τότε ὁ κ. Πώπ, — ποὺ εἶναι, σημειώστε, δεινὸς καλαμπουριστής, — κρατῶντας ἀκόμα τὸ χειρόγραφο ποὺ τοῦ εἶχα δώσει, ἀποκρίθηκε:

—Μὰ δὲν εἶναι καὶ τόσο δύσκολο. Ὅταν δὲν ἔχῃ κανεὶς θέμα, γράφει χρυσάν...θεμα! Ὁρίστε!

Κι' ἔδειξε στὸν κ. Λυκούδη τὰ «Χρυσάνθεμά» μου.

Γιατὶ θυμήθηκα σήμερα τὸ παλιὸ αὐτὸ ἀνέκδοτο; Ἀπλούστατα, γιατὶ εἶναι ἡμέρα ποὺ πρέπει νὰ σᾶς γράψω τὴν τακτική μου Ἐπιστολή καὶ... δὲν ἔχω — δηλαδὴ δὲν εἶχα — θέμα. Ἀπὸ τὸ πρωΐ ποὺ ξύπνησα, ὥς τὸ μεσημέρι, συλλογιζόμουν, ἔσπαζα τὸ κεφάλι μου, ἔψαχνα τὰ χαρτιά μου, κοίταζα ἀπὸ τὸ παράθυρο, ψηλά, χαμηλά, δεξιά, ἀριστερά, καὶ δὲν ἔβρισκα τίποτα, τίποτα! «Τί θὰ γράψω λοιπὸν στὰ παιδιὰ αὐτή, τὴν ἑβδομάδα;» ἔλεγα. Κι' ἀπάντηση δὲν μοῦ ἔρχοταν ἀπὸ πουθενά! Ἀπελπισία!

Παρακαλοῦσα: Νἀρχόταν τώρα κανένας, νὰ μοῦ μιλήσῃ γιὰ κανένα ζήτημα!... Νὰ λάβαινα κανένα γράμμα φίλου μας, ποὺ νὰ μοῦ ζητῇ τὴ λύση καμμιᾶς ἀπορίας!... Τίποτα, κανένας!... Ἐκεῖνος ὁ ἀνιψιός μου, ὁ Θέμος, λείπει τώρα στὴν Πόλη· κι' ὁ ταχυδρόμος, ξετρελλαμένος μὲ τοὺς μπουναμάδες του, ἔχει νὰ μοῦ φέρῃ γράμματα τρεῖς ἡμέρες... Δὲν θὰ γράψω λοιπὸν σήμερα στὰ παιδιά; Κι' ὁ τόπος τῆς Ἐπιστολῆς μου, φυλαγμένος στὸ φύλλο ὅπως πάντα, θὰ μείνῃ λευκός, ὅπως μένουν κάποτε λευκὰ στὶς ἐφημερίδες, ἐπειδὴ τὴν τελευταία στιγμὴ σβύνει εἰδήσεις ἡ Λογοκρισία;—Ἀ, νὰ μιὰ λύση: ἡ Λογοκρισία! Ἂν ὤς τἀπόγευμα δὲν βρῶ θέμα, ὁ τόπος τῆς Ἐπιστολῆς μου θὰ μείνῃ λευκὸς καὶ τὰ παιδιὰ ἂς ὑποθέσουν πὼς κάτι εἶχα γράψει, ποὺ τὸ παρεξήγησε καὶ τὸ ἔσβυσε ἡ Λογοκρισία...

Κι' ἡ ὥρα περνοῦσε χωρὶς νὰ βρίσκω... Μιὰ στιγμὴ θυμήθηκα τὰ παιδιὰ ἐκεῖνα, ποὺ πολλὲς φορὲς ὁμολογοῦν στὴ Διάπλασι: «Δὲν σοῦ ἔγραφα τόσο καιρὸ γιατὶ δὲν εἶχα θέμα». Νά, ἔτσι τὴν ἔπαθα σήμερα κι' ἐγώ, ἀπαράλλακτα! Σὰ νὰ μὴν πέρασε μιὰ ὁλάκαιρη ἑβδομάδα ἀπὸ τὴν προηγουμένη μου. Σὰ νὰ μὴν ἔζησα στὸν κόσμο καὶ στὰς Ἀθήνας ὅλες αὐτὲς τὶς ἡμέρες. Σὰ νὰ σταμάτησε ἡ ζωή. Καὶ σὰ νὰ μὴ ἔγειναν τόσα καὶ τόσα πράγματα—μπροστὰ στὰ μάτια μου...

Μὰ γιὰ στάσου! Τί καὶ τί εἶδα ἐγὼ αὐτὴ τὴν ἑβδομάδα;... Ἠλήθεια εἶναι ὅτι δὲν παραδέχθηκα, γιατὶ τὶς περισσότερες ἡμέρες ἔβρεχε ἀπὸ τὸ πρωΐ ὥς... τἄλλο πρωΐ. Ἀ, νὰ ἕνα θέμα! Ἡ βροχή, ἡ ἔκτακτη κι' ἀτελείωτη αὐτὴ βροχή. Πόσα δὲν θὰ μποροῦσα νὰ πῶ στὰ παιδιὰ γιὰ τὴν... ἀλλαγὴ τοῦ κλίματος τῶν Ἀθηνῶν, ποὺ σὲ λίγα χρόνια, μὲ τὰ δένδρα, ἀπὸ ξερὸ κατάντησε ὑγρὸ... Ἔπειτα ἡ βροχὴ πέρασε κι' εἴχαμε γλυκειές, χλιαρὲς ἡμέρες, μὲ ἥλιο ἡ ἁπλὴ συννεφιά. Βγῆκα τότε καὶ πῆγα 'ς ἕνα σωρὸ μέρη. Εἶδα στὸν Παρνασσὸ τὴν Ἔκθεση Ζωγραφικῆς τοῦ κ. Χειμῶνα—ἑνὸς Ἕλληνα ζωγράφου ἀπὸ τὴ Ρωσσία,—ποὺ ἔχει τόσα θαυμάσια ἔργα. Εἶδα, στὸν Κινηματογράφο, τὸ «93» τοῦ Βίκτωρος Οὐγγώ, ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὴ Γαλλικὴ Ἐπανάσταση ποὺ θυμίζει «Μικρὸ Ἐθελοντή»... Εἶδα στὸ Βασιλικὸ Θέατρο τὴν παράσταση τῆς ἀθάνατης «Φαύστας» τοῦ Βερναρδάκη ἀπὸ τὴν Κοτοπούλη, ποὺ ἦταν θεατρικὸ γεγονός. Εἶδα τὴν τελετὴ τοῦ Ἁγιασμοῦ στὴ Δεξαμενή. Κι' ἔκαμα ἀκόμη ἕνα θαυμάσιο περίπατο στὴ λεωφόρο Συγγροῦ, ποὺ μοῦ ἔδειξε — τί ὡραῖο! — τὸ πρῶτο δειλὸ πρασίνισμα τῆς Ἀττικῆς. Ἔπειτα ἐδιάβασα ἕνα σωρὸ καινούργια βιβλία. Κι' ἀνάμεσα στάλλα, ἕνα πολὺ ὤμορφο μυθιστορημματάκι, «Στὸν ἀνθὸ τῆς Ἥβης», ποὺ τὸ ἔβγαλε ἕνα χθεσινὸ Διαπλασόπουλο, ὁ Δώρης Κουβαρᾶς, καὶ ποὺ ὑπόσχεται πολλά, μὰ πάρα πολλά...

Θέ μου! μὰ πόσα πράγματα θὰ μποροῦσα νὰ σᾶς γράψω! Ὄχι μιὰ Ἐπιστολή, παρὰ δέκα!... Καὶ νὰ μοῦ φαίνεται πὼς δὲν ἔχω θέμα, οὔτε κἄν... χρυσαν-θέμα, καὶ νὰ σπάζω τὸ κεφάλι μου ἀπὸ τὸ πρωΐ ὥς τὸ μεσημέρι! Γιατὶ αὐτὸ εἶναι τὸ πάθημα ποὺ τὸ φυσῶ τώρα καὶ δὲν κρυώνει. Ἂν ἦταν πραγματικῶς νὰ μὴν ὑπάρχουν παρὰ ἕνα-δυὸ θέματα μόνο καὶ νὰ μὴ τὰ βρίσκω, ἔ ὁπομονή. Μὰ νὰ ὑπάρχουν τόσες χιλιάδες γύρω μου, ψηλά, χαμηλά, δεξιά, ἀριστερά, παντοῦ, καὶ νὰ λέω τόσες ὧρες «δὲν ἔχω», καταντᾷ κωμικό.

Εἴδατε ὅμως μὲ τί τρόπο τἀνακάλυψα; Εἴδατε πὼς τὸ ἕνα μοῦ ἔφερνε τὸ ἄλλο, ὡςότου θυμήθηκα πολὺ περισσότερα ἀπ' ὅσα μοῦ χρειαζόνταν; Μόλις εἶπα: «Μὰ γιὰ στάσου! τί καὶ τί εἶδα ἐγὼ αὐτὴ τὴν ἑβδομάδα;» —Σᾶς συσταίνω λοιπὸν αὐτὸ τὸν τρόπο. Ἔτσι νὰ κάνετε καὶ σεῖς, ὅσες φορὲς θέλετε νὰ γράψετε στὴ Διάπλασι καὶ δὲν ἔχετε θέμα. Δηλαδὴ νομίζετε πὼς δὲν ἔχετε, γιατὶ θέματα ὑπάρχουν ἄπειρα, ἀμέτρητα, κι' ὅπου κάμῃ κανεῖς, βρίσκει. Καὶ μάλιστα βρίσκει τόσα πολλά, ὥστε δὲν ἔχει ὕστερα παρὰ νὰ διαλέξῃ. Ἄλλο ζήτημα τώρα ἡ ἀμηχανία τῆς ἐκλογῆς καὶ γι' αὐτὸ μπορεῖ νὰ ποῦμε ἄλλη φορά. Σήμερα, ὁ τόπος ποὺ κινδύνευε νὰ μείνῃ λευκὸς ἀπό... τὴ Λογοκρισία, ἐγέμισε μιὰ χαρὰ μὲ τὰ θέματα.

Σᾶς ἀσπάζομαι, ΦΑΙΔΩΝ

ΠΙΣΩ ΑΠ' ΤΟ ΤΖΑΜΙ

Derrière la fenêtre
on voit luire une lampe.
(George Druilhet)

Πίσω ἀπ' τὸ τζάμι ζουγραφιέται
Στὸ φῶς τῆς λάμπας μιὰ σκιά,
Ποὺ ὅλο ταράζεται καὶ σειέται,

Τὸ χέρι ἀκέριο διακρίνω,
Ποὺ πάει πρὸς κάτω μακρυὰ
Καὶ ξαναστρέφει—ἄσπρο σὰν κρίνο.

Καὶ σταματάει κάπου καὶ σιέκει
Δειλά, σοφά, προσεκτικὰ
Καὶ φεύγει κι' ἔρχεται παιρέκει.

Κεντάει - ὦ χέρι εὐλογημένο!—
Ἄνθια καὶ ὄνειρατα γλυκὰ
Σ' ὁλόασπρο πανὶ ἁπλωμένο.

ΙΩΑΝ. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΔΙΟΝΥΣΙΑ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ AUGUSTA LATOUCHE]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'. (Συνέχεια)

Ἀριστερά τους, εἶχαν τὴν οἰκογένειαν Γκαμπλέν. Ὁ πατέρας, μηχανικὸς στὸ πηγάδι τοῦ Γκρὰν-Κονδέ, ἦταν καλὸς ἄνθρωπος καὶ τακτικός. Καὶ μὲ τὰ παιδιά του, ἡ Διονυσία κι' ὁ ἀδελφός της χαιρετιόνταν φιλικώτατα.

Ἀλλὰ τίποτα περισσότερο. Οἱ Κουτυριὲ ζοῦσαν ἀπομονωμένοι στὴν καρδιὰ τῆς ἐργατικῆς συνοικίας μὲ τἀτακτα, κακομαθημένα παιδιὰ καὶ μὲ τὶς φλύαρες καὶ κουρκουσούρες γυναῖκες.

* * *

Τὴ νύκτα ἐκείνη ἡ Διονυσία λαγοκοιμήθηκε.

Δὲν ἤθελε ν' ἀργήσῃ ἀπ' ἐναντίας ἤθελε νὰ φτάσῃ πρώτη στὸ μέρος ὅπου ἐπρόκειτο νὰ συναντηθοῦν τὸ πρωΐ, γιὰ νὰ τοὺς βοηθήσῃ νὰ γδυθοῦν καὶ νὰ ντυθοῦν. Γιατί γιὰ νὰ κατεβοῦν στὸ ἀνθρακωρυχεῖο, ἔπρεπε νἀλλάξουν τὰ ροῦχα τους μὲ στολὴ ἀνθρακωρύχου, καὶ νὰ πάρουν ἀπὸ μιὰ ἀσφαλιστικὴ λυχνία κι' ἀπὸ ἕνα λοστό, ποὺ χρησιμεύει καὶ γιὰ μπαστοῦνι.

Στὶς τέσσερις, ἄκουσε τὸν πατέρα της ποὺ σηκώθηκε καὶ πολεμοῦσε μονάχος νὰ ψήσῃ τὸν καφέ του, περπατῶντας σιγὰ-σιγὰ γιὰ νὰ μὴν ξυπνίσῃ κανένα.

Ἀπὸ τοὺς μικροὺς κρότους ποὺ ἄκουγε προσεκτική, ἡ Διονυσία ἐμάντευε ὅλα του τὰ κινήματα.

«Νά, ἔλεγε, ὁ μπαμπᾶς ἀνοίγει τώρα τὸ συρτάρι τοῦ μπουφέ... νά, τώρα παίρνει τὸ μεγάλο μαχαίρι... νά, ἔβγαλε τὸ ψωμί... θὰ κόψῃ δυὸ φέτες ἀπὸ τὸ στρογγυλὸ καρβέλι... νά, μιά, δυό... τώρα τὸ φυλάει... Μπᾶ! κόβει κι' ἄλλη;... κι' ἄλλη;... τέσσερις φέτες σήμερα;... Τόσο πολὺ πεινᾷ ὁ μπαμπᾶς; ἢ μήν εἶναι γιὰ τὸν Ἀλβέρτο οἱ ἄλλες δυὸ φέτες; Μὰ ὄχι... ὁ Ἀλβέρτος πάει στὸ ἀνθρακωρυχεῖο ἀργότερα κι' ἡ μαμμὰ τοῦ ἑτοιμάζει πάντα τὸν καφέ του.

«Ἀ, νά!... ὁ μπαμπᾶς πίνει τώρα ἕνα ποτηράκι ρακή... Ζεσταίνει λένε κι' εἶναι καλό... Νἄπινα λίγο κι' ἐγὼ σήμερα ποὺ θὰ κατεβῶ στὸ ἀνθρακωρυχεῖο... Μὰ ὄχι, δὲν κάνει... ἐγὼ εἶμαι κορίτσι...

«Μπᾶ; ὁ μπαμπᾶς, μὲ τὶς κάλτσες, ἀνεβαίνει τὴ σκάλα; Τί θέλει;...

— Διονυσία! Διονυσία!... Πέντε ἡ ὥρα!... Τὸ ξεχνᾷς πὼς θὰ πᾶς σήμερα στὸ ἀνθρακωρυχεῖο;...

— Τὸ θυμοῦμαι πολὺ καλά! Εὐχαριστῶ, μπαμπά!

— Πρὶν φύγῃς, πέρασε ἀπὸ τὴν τραπεζαρία κι' ἴδες τί εἶναι ἀπάνω στὸ τραπέζι...

Κατεβαίνει, φορεῖ τὰ χοντρά του παπούτσια καί, στὸ λιθόστρωτο τοῦ δρόμου, ἀκούγεται νὰ περπατῇ καὶ νἀπομακρύνεται.

Ἡ Διονυσία ντύνεται γρήγορα-γρήγορα κι' ἀθόρυβα μπαίνει στὴν τραπεζαρία.

Στὸ τραπέζι, ἀχνίζει ἕνα μεγάλο φλιτζάνι μὲ καφέ. Δίπλα, δυὸ φέτες ψωμὶ ἀλειμμένες μὲ βούτυρο. Κι' ἐκεῖ κοντὰ ἕνα ποτηράκι μὲ... ρακή!

Ὁ καϋμένος ὁ μπαμπᾶς, ὅλα τὰ συλλογίσθηκε...

Ἡ Διονυσία προγευματίζει μὲ ὄρεξη κι' ὕστερα δοκιμάζει καὶ τὴ ρακή. Εἶναι ἀνακατεμένη μὲ νερό, γιὰ νὰ μὴν καῇ πολύ. Μ' εὐκολία ἡ Διονυσία ἀδειάζει τὸ ποτηράκι.

«—Ἡ συμφωνία μας ἔκλεισε γιὰ πάντα!»

Ἀ, πῶς τὴ ζεσταίνει!

Τῆς χρειαζόταν, ἀφοῦ θἄβγαινε τόσο πωΐ γιὰ νὰ καταιβῇ στὸ ἀνθρακωρυχεῖο.

* * *

Ἡ Διονυσία ξεκινᾷ χαρούμενη.

Ὁ ἀέρας εἶναι ψυχρός, τὸ χιόνι σκεπάζει τὸ ἔδαφος. Τὰ πόδια της χώνουνται κι' ἀφίνουν βαθειὲς πατημασιὲς στὸ μαλακὸ ἐκεῖνο χαλί. Καὶ καμμιὰ φορὰ χώνουνται τόσο πολύ, ὥστε ἡ Διονυσία δυσκολεύεται νὰ τὰ ξεκολλήσῃ.

«Ἂν ἔτρεχα, συλλογίζεται, ἴσως τὰ πόδια μου θὰ κολλοῦσαν λιγώτερο...»

Καὶ τρέχει.

Πρέπει νὰ φτάσῃ στὴν ὥρα της, πρώτη μάλιστα ἀπ' ὅλους. Δὲν θἄταν σωστὸ νὰ τὴν περιμένουν.

Καὶ νά, τώρα μπαίνει στὸ δρόμο, ποὺ ἀνηφορίζει πρὸς τὸ πηγάδι τοῦ Γκρὰν-Κονδὲ κι' ἔχει δεξιὰ κι' ἀριστερὰ σπίτια μὲ περβολάκια. Ποτὲ ἡ Διονυσία δὲν βρέθηκε ἔξω τόσο πρωΐ.

Τῆς φαίνεται πὼς αὐτὴ ἡ κατάλευκη, στιλπνὴ φύση, ὅπου ὅλα τἀφομιώνει τὸ χιόνι, εἶναι μιὰ φύση καινούργια ποὺ τῆς ἀνήκει.

Χθές, ὅλα ἦταν σταχτιά, σήμερα ὅλα εἶναι ἄσπρα. Τὰ σπίτια δὲν ἔχουν πιὰ κόκκινες στέγες; οἱ ὑδρορρόες δὲν εἶναι ἀπὸ τσίγκο, τὰ δένδρα δὲν εἶναι πιὰ ἀπὸ ξύλο καὶ πρασινάδα· ὅλα εἶναι ἀπὸ χιόνι. Κι' αὐτὸ ἀκόμα τὸ πελώριο κτίριο τοῦ ἀνθρακωρυχείου λάμπει μονόχρωμο καὶ φαντάζει σὰν παλάτι ὀνειρευτό.

Ἡ Διονυσία εἶναι χαρούμενη. Τὴ χαρὰ αὐτὴ τῆς τὴν δίνει ὁ πρωϊνὸς καθαρότατος ἀέρας ποὺ ἀναπνέει, ἡ ἡ ἰδέα ὅτι τρέχει πρὸς τὸ ἄγνωστο καὶ σχεδὸν πρὸς τὸν κίνδυνο;

Θὰ γνωρίσῃ σὲ λίγο πράγματα ὑποχθόνια, φοβερὰ καὶ μαῦρα, ποὺ τἀκούει ἀπὸ μικρὴ μὰ ποὺ δὲν τὰ εἶδε ποτέ της.

Ἀπὸ τὶς διηγήσεις τοῦ πατέρα της, ἔχει σχηματίσει στὸ κεφάλι της μιὰ εἰκόνα γιὰ ὅλ' αὐτά.

Εἶναι ἀληθινή;

Σὲ λίγο θὰ μάθῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Πάντα ἡ Ἐλισσάβετ!

Βλέπει τώρα ἐργάτες τοῦ ἀνθρακωρυχείου ποὺ καθαρίζουν τὸ δρόμο· βλέπει ἄλλους ποὺ σπρώχνουν βαγονάκια· βλέπει ἀκόμα νεαρὲς ἐργάτριες ποὺ σκοῦβουν περίεργες στὴ σκάλα τοῦ ὑπογείου· δὲν βλέπει ὅμως κανένα ἀπὸ τὴν οἰκογένεια Μπεκκάρ.

Τὸ κρύο τοὺς ἔκανε νὰ μείνουν στὸ κρεββάτι τους περισσότερο; ἢ μήπως πῆγαν πρωΐτερα καὶ κατέβηκαν κιόλα, ἐνῷ αὐτὴ πολεμοῦσε νὰ ξεκολλᾷ τὰ πόδια της ἀπὸ τὸ χιόνι;...

Ἕνα σπιτάκι δεξιά, χαμηλὸ καὶ στενό, τῆς φαίνεται σὰ γραφεῖο.

Ἐπλησίασε τὴν πόρτα κι' ἑτοιμάσθηκε νὰ κτυπήσῃ, ὅταν ἄκουσε ἀπὸ μέσα μιὰ φωνὴ νὰ λέῃ:

— Δὲ βαριέστε!... Τώρα πιὰ δὲν θἀρθῇ! Περιττὸ νὰ τὴν περιμένουμε. Ἐλάτε, θεῖε μου, πᾶμε!

Ἦταν ἡ Ἐλισσάβετ.

Μὰ κι' ἀπὸ 'δῶ ἀκόμη τὴν ἔδιωχνε αὐτὴ ἡ ἀκατάδεκτη;...

Ἡ Διονυσία κτύπησε τὴν πόρτα σταθερά, δυνατά, καὶ παρουσιάσθηκε μὲ ζωηρὰ μάτια καὶ κόκκινα μάγουλα ἀπὸ τὸν πρωϊνὸ ἀέρα.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Ἄστρο λαμπρό, πού ὁδήγησες
τοὺς Μάγους μὲ τὰ δῶρα.
Στὴ Φάτνη ποὺ γεννήθηκαν
ὁ ἀληθινὸς Θεός,
Φώτισε πάλι, δεῖξε το
τὸ δρόμο σ' ἐμᾶς τώρα
Κι' ὁδήγησέ μας στὴ σπηλιά
ποὺ βγάνει τόσο φῶς.

Φοράει τὸ φωτοστέφανο
τὸ Βρέφος στὸ κεφάλι
—Αὔριο θὰ τοῦ φορέσουνε
στεφάνι ἀγκαθωτό.—
Στὰ κόκκινα τὰ χείλη του
χαμόγελο προβάλλει,
Βλέπει τὰ δῶρα ποὺ φεραν
οἱ Μάγοι γελαστό.

Στὴ γέννησή σου τραγουδᾶει,
Θεέ, ὅλη αὐτὴ ἡ πλάση,
Ἀγάπη ὕμνους ἀρτάσους
ψάλλει κάθε πουλί.
Κ' ὅταν, ὦ κρῖμα ἀπέραντο!—
θὰ σέχουνε κρεμάσῃ
Γονατιστὴ μπρὸς τὸν σταυρὸν
ἡ φύση θὰ θρηνεῖ!.

ΣΚΟΡΠΙΑ ΦΥΑΛΑ

Η ΚΟΥΛΟΥΡΙΤΖΙΝΑ

Ἀφιέρωμα στὴ μνήμη της

Πότε τὴν πρωτογνώρισα δὲν θυμᾶμαι, γιατὶ ἀπὸ πολὺ μικρὸς τὴν ἤξερα ἕνα μόνο θυμᾶμαι: πὼς κάθε πρωὶ ποὺ πήγαινα σκολειό, στὸ Δημοτικὸ τότε, τὴν ἔβρισκα στὴ γωνιὰ ποὺ ἦταν παρακάτω ἀπ' τὸ σπίτι μας, τῆς ἔδινα μιὰ δεκάρα καὶ μοῦδινε μιὰ ξεστήξεστη κουλούρα, κάνοντας μὲ εὐλάβεια τὸ σταυρό της, γιατὶ πάντοτε ἐγὼ τῆς ἔκανα σεφτέ κι' αὐτὴ ἡ εἰκόνα μοῦχε ἐντυπωθεῖ ζωηρά, ὥστε κάθε πρωὶ ποὺ περνῶ ἀπ' τὴ γωνιὰ ποὺ στέκουνταν μοῦ φαίνεται σὰ νὰ τὴ βλέπω νὰ κάθεται χαμογελῶντας, πίσ' ἀπ' τὸ ψῆ'ὸ σκαμνί ποὺ ἀκουμποῦσε τὸ καλάθι της, καὶ προχωρῶ ἀνατριχιάζοντας, γιατὶ ξέρω πὼς τὰ κόκαλα της, βαθειὰ στὸν τάφο της, σαπίζουν, ὅσο διαβαίνει ὁ καιρός...

Τὸ μόνο ποὺ ἤξερα γιὰ αὐτὴν εἶναι ὅτι λεγότανε κυρὰ-Ἄννα. Χαΐρια τὰ χρόνια, ἕνα πρωὶ, εἶδα νὰ κάθεται δίπλα της, σένα σκαμνί, συμμαζεμένο σένα κουρελιασμένο παλτουδάκι, τουρτουρίζοντας, ἕνα παιδάκι ὡς τεσσάρων χρονῶν, πιὸ χλωμὸ κι' ἀπ' αὐτή. Δὲν τὴν ρώτησα τί τὸ εἶχε, μὰ κατάλαβα πὼς ἦταν παιδάκι της. Κι' ἀπ' αὐτὴ τὴν ἡμέρα, ἀφοῦ μοῦδινε τὴν κουλούρα κι' ἔκανε τὸ σταυρό της, ἔσκυβε κι' ἔδινε στὸ μικρὸ μιὰ κουλούρα, λέγοντας, στοργικά: «Νά, Τάκη!» καὶ τὸ παιδί, χωρὶς νὰ λέει τίποτε, τὴν ἄρπαζε, τὴν ἔβαζε στὸ στόμα καὶ τὴν καταβρόχιζε λαίμαργα, μαζευόμενο ὅσο μποροῦσε περισσότερο στὴ φούστα τῆς μάνας του. Ὅσα χρόνια τὴ γνώριζα, δὲν θυμᾶμαι μιὰ φορά, ἡ Κυρα-Ἄννα νἄλειψε ἀπ' τὴν τσχτική της θέση. Πήγαινα σ.ὴν 4η τοῦ Δημοτικοῦ, ὅταν ἕνα πρωὶ βρῆκα τὴ θέση της ἄδεια. Την ἄλλη μέρα το ἴδιο.

Πέρασαν δυὸ βδομάδες· αὐτὸ τὸ πρωὶ τὴν εἶδα στὴ συνειθισμένη θέση της, νὰ κοιτᾷ περίλυπα κτὶ μὲ βί ἔμμα ἁπλανὲς τὸ δρόμο ὅταν ἄχουσε τὰ βηματάκια μου, ποὺ χτυποῦσαν ρυθμικὰ στὸ πεζοδρόμιο, σὰν νὰ ξυπνοῦσε ἀπὸ ἕνα βαθὺ ὕπνο, ὅπὸ ἕνα κακὸ ὄνειρο, τίναξε ψηλὰ τὸ κεφάλι της καὶ μοῦ χαμογέλασε πολὺ μελαγχολικό, περισσότερο ἀπὸ κάθε φορά... Τῆς ἔ ωσα τὴ δεκάρα, πῆρε ἀφηρημένα μιὰ κουλούρα, μοῦ τὴν ἔδωσε, ἔκανε τ σταυρό της, πῆρε μι' ἄλλη κουλούρα κιἔκκυψε ὅπως παντοτε γιὰ νὰ τὴ δώσῃ τοῦ Τάκη· ἀλλὰ τὴν εἶδα νὰ κάνῃ μιὰ χειρονομία ἀλησμονησιᾶς καὶ νά, ξανοβαζῃ τὴν κουλούρα στὸ καλάθι, ἐνῷ τ μεγάλα της μάτια βούρκωσαν ὁ.κ' δακρυα. «Ποῦ εἶναι ὁ Τάκης;» τὴ ρώτησα βλέποντας τὸ σκαμνὶ ἄδειο. Τότε πιὰ δὲ βάσταξε, ἄρερε τὰ χέρια στὰ μάτια της κι' ἄρχισε κλαίοντας νὰ μοῦ λέγῃ, κοβόμενη ἀπὸ λυγμούς: «Τὸ ἄγγε...λούδι.. μοῦ...μοῦ...πέ...θανε!»

Τὴν ἄλλη μέρα ἡ θέση τῆς κυρὰ Ἄννας ἦταν ἄδεια. Περασαν βδομάδες, μῆνες, μὰ ποτὲ δὲν τὴν ξανάειδα στὴ θέση της κι' ὅσο μικρὸς κι' ἂν ἤμουν, κατάλαβα ὅτι πέθανε κι' αὐτή, πηγαίνοντας νὰ βρῇ τάγγελούδι της...

ΦΑΝΟΣ ΑΛΗΣ

Η ΦΛΟΓΕΡΑ ΤΟΥ ΤΣΟΠΑΝΟΥ

Μικρὸς τσοπάνος κάθεται
κοντὰ σὲ κρύα βρύση
καὶ διανεῖ μὲ τὴ φλογέρα του
τὴν ὥμορφη τὴ δύση.

Μὲ βελασμοὺς τὰ πρόβατα
τριγύρω του βοσκοῦνε,
δροσίζει ἡ αὔρα ἡ γλυκειὰ
τὰ κρίνα ποὺ ἀνθοῦνε.

Ἀηδόνι καλλικέλαδο
πάνω σὲ δάφνης κλῶνο,
ἀκολουθᾶει τὸ βοσκὸ
καὶ κελαϊδεῖ μὲ πόνο.

Ὁ μαγικὸς γλυκόρυθμος
τοῦ ρυακιοῦ ἀέρας
ἀντιλαλεῖ μὲ τὸ τερπνὸ
λάλημα τῆς φλογέρας.

Κι' ὁ μικρὸς Πάρης, φαίνεται,
ἀπ' ὅλα αὐτὰ εὐφραίνεται.

ΚΡΥΦΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

ΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗ ΒΕΑΤΡΙΚΗ

Ἀγαπητή μου

Παίρνω τὴν πέννα καὶ.. τὸ θάρρος νὰ σοῦ γράψω. Ξεύρεις πὼς σ'ἀγαπάω καὶ δὲν θὰ παραξενευτῆς.. Τρέμω, καημένη, γιὰ σένα!

Μαθαίνω πὼς τώρα τελευταῖα ἔπεσε στὸν κύκλο σας μεγάλη ἐπιδημία... τεμπελιᾶς γιὰ γράψιμο! Ἡ παράξενη αὐτὴ ἀρρώστεια, τοῦ φύτεψε ἀκόμα πιὸ πολὺ στὴν λαμπράδα τοῦ καλοκαιριάτικου ἥλιου.

—Γιὰ σένα τὸ φύτεψα μοῦ λέει. Ἤπελα νὰ σοῦ τὸ προσφέρω σὰν ἀνθίζει κιὰ. Πάρ'το τώρα. Θὲ μὲ θυμᾶσαι σὰν δὲ ζῶ;

—Μὴ λές τέτοια λόγια... Θὰ γίνῃς καλή, τῆς εἶπα.

Καὶ ὅμως, ὄχι! Πέθανε.. Τὴν εἶδα νεκρή, ντυμένη νυφιάτικη στολή, τῆς φίλησα τὸ παγωμένο στόμα χωρὶς νὰ νειώσω ἀνατριχίλα. Καὶ φυλάγω τὸ πρῶτό καὶ στερνὸ λουλουδὶ τῆς γλυκοτάτης, μαζὶ μὲ τὴν ἀναμνησή της, ἄσβυστη στὴν ψυχή μου....

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΕΝΙΑ

ΚΙ' ΟΣΑ ΕΡΘΟΥΝ

Ὦ φύλλα ξερά, μαραμένα,
Ποὺ, κάτ' ἀπ' τὰ δέντρα πεσμένα
Καθοσαστε τὸ ον καιρ',
Μὲ ζήλεια μὴ βλέπε ἐ τάλλα,
Θὰ πέσουν κι' ἁς εἶναι μεγάλα
κι' ὁλόδροσα σὰν τὸ νερό.

Θὰ πέσουν αὐτὰ κι' ἄλλα θἄρθουν,
Θ' πέσουνε καὶ θὰ ξανάρθουν
Ἄλλα φύλλα, γεμάτα ζωή,
Γιὰ νὰ πέσουν καὶ κεῖνα στὸ χῶμα,
Καὶ θὰ πέσουν ὅσα ἔρθουν ἀκόμα,
Νὰ σαπίσουνε κάτω στὴ γῆ.

ΦΟΥΡΙΟΣ

ΘΕΛΩ ΝΑ ΣΕ ΠΟΝΑΝΕ!...

Ὅταν ἤμουν τεσσάρων χρόνων, πῆγα γιὰ πρώτη φορὰ στὸ χωριὸ τοῦ παπποῦ μου γιὰ νὰ τὸν ἰδῶ.

Ὁ παππούς, ἔνθουσιασμένος, μὲ βίσταγε ὅλη τὴν ὥρα στὰ γόνατά του καὶ μὲ χόρευε. Ἐγώ, ἐπειδὴ ἤθελα νὰ βγῶ ἔξω, ν' ἰδῶ τὰ παιδιὰ καὶ νὰ κυνηγήσω μαζί τους, τὸ γοῦδουράκι τους, τοῦ εἶπα:

—Παπποῦ, δὲν σὲ πονᾶνε τὰ πόδια σου, ποὺ κάθουμαι τόσην ὥρα ἀπάνω;

—Ὄχι, παιδί μου, μοῦ ἀπαντᾷ, δὲν μὲ πονᾶνε.

Τότε ἐγώ, πολὺ στενοχωρημένος, τοῦ εἶπα:

—Μὰ ἐγὼ θέλω νὰ σὲ πονάνε, παπποῦ!

ΤΖΑΚ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Μιὰ σκέψις τοῦ Κωστάκη
Ποῦναι ὑπναρᾶς... λιγάκι:
«—Τί καλὰ ποὺ θὰ περνοῦσα
Εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα-ἐκεῖ,
Ποὺ, καθὼς ἀκούω ἡ νύχτα
Ἔξη μῆνες διαρκεῖ!..»

Ἐσταλη ἀπὸ τοῦ Βασιλέως Ἀβραμάντος

* * *

Ὁ κρεοπώλης: — Πάρτε, κύριοι, ἐδῶ κρέας! Ἔχω καὶ φρέσκο ἀρνάκι τοῦ γάλακτος.

Ὁ Νέος, πλησιάζων: — Μὴν ἔχετε κι' ἀρνάκι τοῦ καφέ;

Ἐσταλη ἀπὸ τοῦ Κλώνου Ἐλιάας

* * *

— Γιατί, γιαγάκα, κυνηγοῦν τὶς πίγρες καὶ τὰ λιονταρια;

—Γιατί, παιδάκι μου, σκοτώνουν τὰ καϊμένα τὰ προβατάκια.

— Μὰ τότε, γιαγιά, γιατὶ δὲν κυνηγοῦν καὶ.. τοὺς χασάπηδες!

Ἐσταλη ἀπὸ τῆς Φαληρικῆς Ἀθρας

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ Συνδρομηταί, τῶν ὁποίων ἔληξεν ἤδη ἡ συνδρομή, νὰ σπεύσωσιν νὰ τὴν ἀνανεώσουν. Εἰς τοιαύτας περιστάσεις καμμία καθυστέρησις δὲν ἐπιτρέπεται, διότι δυσχεραίνεται τὸ ἔργον μας.

Οἱ ἐν *Αἰγύπτῳ* καὶ *Κύπρῳ* Συνδρομηταὶ εἰμποροῦν νὰ στέλλουν τὸ ἀντίτιμον μέσον Τραπέζης Ἀθηνῶν ἢ Τραπέζης τῆς Ἀνατολῆς· διὰ διαταγτικῆς τῶν ἐκεῖ ὑποκαταστημάτων των.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ „ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ„

Ἀθῆναι, 33 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 10 Ἰανουαρίου 1922.

ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΟΝ: Δὲν ἀπαντῶ εἰς ἀπορίας ποὺ τὰς λύει ὁ ὁδηγὸς τοῦ Συνδρομητοῦ. Δὲν δίδω διευθύνσεις καὶ δὲν φανερώνω ψευδώνυμα συνδρομητῶν. Δὲν ἀπαντῶ ἐκτενῶς παρὰ μόνον ὅταν μοῦ τὸ ἐπιτρέπῃ ὁ χῶρος, κατὰ σειρὰν λήψεως τῶν ἐπιστολῶν, ἤως τὸ μεσημέρι κάθε δευτέρας, ποὺ κάμνω τὴν Ἀλληλογραφίαν.

ΠΟΛΛΟΙ ἔτριδαν τὰ μάτια τους ὅταν ἐδιάβασαν, στὸ προηγούμενο φύλλο, ὅτι πληρώνω τόσα τυπωτικὰ καὶ μ' ἐρωτοῦν μήπως οἱ ἀριθμοὶ ἐκεῖνοι ἦταν τυπογραφικὸ λάθος Ὄχι, ἦταν ἀκριβέστατοι. Καὶ τοὺς ξανα θέζω ἐδῶ ὁλογράφως: Τὸ 1914 ἡ Διάπλασις, γιὰ τυπωτικὰ, ἐπλήρωνε *δυόμισυ χιλιάδες* δραχμὲς τὸ χρόνο. *Σήμερα πληρώνει εἰκοσιπέντε χιλιάδες.* Μόνο γιὰ τυπωτικά. Βάλετε τώρα πόσα θέλει γιὰ χαρτί, γιὰ εἰκόνες, γιὰ ταχυδρομικά, γιὰ ὑπηρεσία γραφείου κτλ. κτλ. καὶ φαντασθῆτε ὡς ποὺ ἀνεβαίνει ὁ ἐτήσιος προϋπολογισμός! Ἔ, δι' αὐτὰ τὰ τεράστια ἔξοδα πρέπει νὰ βγαίνουν ἀπὸ τὶς 16 ἢ τὶς 25 δραχμὲς ποὺ πληρώνει κάθε συνδρομητής, — μόνον!

Καθένας, *Ἀπελευθερωθεὶς Μακεδονίας*, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ψηφίσῃ καὶ τὸ δικό του φευδώνυμο. Ἡ τελεία Στατιστικὴ τῶν Ἑλλήνων πρέπει νὰ περιλαμβάνῃ κι' ἐκείνους ποὺ ἐλάβαν ἔστω καὶ ἕνα μόνον Εὐσημον. Εἰς τὸν Διαγ. Ἐσπαθώμαστος ἀπονέμεται 1 εὔσημον διὰ κάθε δεκάδα φύλλων· ὥστε πρέπει νὰ λογαριάσῃς.

Ἀντιτέα, σοῦ διάλεξα αὐτὸ ποὺ εἶχες γραμμένο πρῶτο, μὲ τὴν ἰδέα ὅτι καὶ σὺ αὐτὸ προτιμᾷς. Εἶδα ὅτι ἀπὸ τὴν πολλή σου ἀγάπη, τὴ νύκτα, τὸ φυλλάδιό μου τὸ βάζεις κάτω ἀπ' τὸ μαξιλάρι σου, γιὰ νὰ τὸ ἔχεις πρόχειρο τὸ πρωί. Μὰ δὲν σοῦ τσαλακώνεται;

"Ὄχι, *Δοξασμένε Τσολιᾶ*, κανεὶς δὲν θὰ σοῦ ἀπαγορεύσῃ νὰ λαμβάνῃς τὴ Διάπλασι καὶ στὴ Σχολὴ τῶν Δοκίμων, ὅπου σοῦ εὔχομαι ἐπιτυχία. Τὸ ψευδώνυμον *Πληγωμένος Τσολιᾶς*, ποὺ εἶδες στὰς ἀναγνώσεις, ἀνήκει εἰς ἄλλον. Κι' ἀπορῶ πῶς ἐφάνταστῆς πὼς ἦταν τὸ δικό σου λανθασμένον, ἀφοῦ σὺ δὲν ἔστειλες ἀκόμη νὰ τὸ ἀναγνώσῃς. Καὶ πρέπει νὰ τὸ κάμῃς, γιατὶ ἔλεγξε ἡ ἰσχύς του καὶ καταχρηστικῶς σοῦ ἀπαντῶ τώρα μὲ αὐτό. Ἀφίνω ὅτι μπορεῖ νὰ σοῦ τὸ πάρῃ κι' ὅποιος θέλει.

Τόσκα, νέα μου φίλη, σ' εὐχαριστῶ καὶ γιὰ τὸ ἐσπάθωμα καὶ γιὰ ὅσα μοῦ γράφεις. Εἶμαι, πολὺ εὐτυχὴς ποὺ κι' ἄλλοι σὰν καὶ σένα. Ἐλπίζω νὰ μοῦ γράφῃς συχνά.

Διαβολάκι τῆς Ἡμιυπόλεως, ἡ «φασαρία» ἦτο περιττή, γιατὶ ὅλα τὰ ἐσπαθώματά σου τὰ ἐπέρασα, ὅπως μοῦ ἔγράφες, εἰς τὸνομα τοῦ Συλλόγου «Ἐλπίς». Δὲν μποροῦσα ὅμως νὰ μὴν εὐχαριστήσω καὶ σένα, ἀφοῦ σὺ τὰ ἔκαμες... Ὄχι, ἡ ἀνανέωσις τῶν πλαλαιῶν σύνδρομητῶν δὲν λοξοδρομεῖται ὡς ἐσπάθωμα.

Ἡ *Δέμυλα Χοῦρ* μοῦ γράφει: «Ἡ Λάουρα μοῦ φαίνεται τώμορφότερο ἀπ' ὅλα τὰ βιβλία τοῦ κ. Φαιδώνος. Τώρα εἶναι ἀλήθεια πὼς κάθε τοῦ βιβλίο, ἄμα τὸ πρωτοδιαβάσω, μοῦ φαίνεται ὡραιότερο ἀπὸ τἄλλα. Ποῦ θὰ πῇ πὼς ὅλα τοῦ τὰ βιβλία εἶναι ὡραιότερα!» Πολὺ χαρτωμένο. Τὸ ἔστειλα καὶ τοῦ κ. Φ. ποὺ σοῦ στέλνει τοὺς χαιρετισμούς του.

Καὶ ὅμως ἔτσι γίνεται, *Λευκοῦρα Λογοθέση*. Τὸ φύλλον μου τώρα τυπώνεται τὴν Τετάρτην καὶ ὡς τὴν Παρασκευὴν τὸ βράδυ, ταχυδρομεῖται. Τώρα, ἂν τὸ Ταχυδρομεῖον δὲν προφθάνῃ νὰ τὸ διεκπεραιώσῃ, ὥστε νὰ τὸ λαβαίνετε μὲ τὸ ἀπόγευμα ποὺ φθάνει στὴ Σάμο τὴν Κυριακή, δὲν πταίει βέβαια ἐγώ. Ναί, ὁ Σύλλογός σας θὰ μποροῦσε νὰ ἐπιδιώξῃ κι' ἄλλους τέτοιους σκοπούς: ἐκθρομάς, ἀναγνώσματα κτλ. Ἔκπτωση ὅμως στὶς Ἀγγελίες δὲν μπορῶ νὰ κάνω, γιατὶ ὁ χῶρος μου εἶναι λίγος καὶ σήμερα ποσπάντων, πολύτιμος. Ἰδὲς παραπάνω τί μοῦ κοστίζουν μόνον τὰ τυπωτικά...

Χαίρω πολὺ γιὰ τὴ γνωριμία, *Κάστορ*, σοῦ ἔστειλα ὅτι ἐζήτησες καὶ σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅσα γράφεις. Αἱ διακοπαὶ τῶν ἑορτῶν ἔπέρασαν, ἀλλὰ καὶ πάλι, ἐλπίζω, νὰ βρίσκῃς λίγο καιρὸ νὰ καταγίνεσαι μαζί μου.

Μεσημβρινὲ Ἀστήρ, ὁ νέος Διαγωνισμὸς πρὸς συνθέσαι Πνευματικῶν Ἀσκήσεων θὰ προκηρυχθῇ τὸν Μάρτιον διὰ τὴν Β' ἑξαμηνίαν τοῦ 1922 καὶ θὰ ἐγκηρυχθοῦν 15—20 Ἀσκήσεις. Διὰ Κυριακήν, μὲ αὐτὰς τὰς τυπογραφικὰς ἀνωμαλίας, δὲν ἀπφάσισα τίποτε ἀκόμα· θὰ ἰδῶ. Τὸ Ἀθρόον καταργήθη.

Ὁ *Ἐπιμυθάνατος Ἥρως*, ἂν καὶ μὲ τόσο ρωμαντικὸ φευδώνυμο, μοῦ γράφει πολὺ ἁπλᾶ καὶ θετικὰ πράγματα. Καὶ ἰδού: «Εἶναι ἀκριβῶς ἕνας χρόνος ποὺ εἶμαι συνδρομητής σου. Σὲ παρακολουθοῦσα πάντα μὲ προσοχή, διάβαζα τὰ μυθιστορήματά σου καὶ τὰς Ἀθηναϊκὰς Ἐπιστολὰς καὶ εἶδα ὅτι μοῦ ἀρέσεις πολύ. Γι' αὐτό, ἂν καὶ εἶμαι μεγάλος, 16 ἐτῶν, ἀπφάσισα νὰ μείνω μαζί σου κάμποσα ἀκόμη χρόνια». Τί χαρά μου!

Εὐχαριστῶ θερμῶς τὸν Πρόεδρον τὸν Γραμματέα καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τοῦ Συλλόγου «Ψηλοραίτης», γιὰ τὸ νέο ἐξσπάθωμα καὶ γιὰ τἄλλα ποὺ μοῦ ἀναγγέλλουν. Ὅσο γιὰ τὴν γρήγορη ἐκτέλεση τῶν παραγγελιῶν καὶ τὴν ἀποστολὴ τῶν φύλλων, καταβάλλω κάθε προσπάθεια, ἀλλὰ παρακαλῶ τοὺς φίλους μου, τὴν ἐποχὴ αὐτὴ τῆς μεγάλης συρροῆς, νὰ εἶναι λίγο ὑπομονητικοί.

Φλόγα, νὰ πῇς τοῦ ἀδελφοῦ σου, ὅτι ὅλα τἀδέλφια τοῦ συνδρομητοῦ μποροῦν νὰ λαμβάνουν μέρος στοὺς Διαγωνισμούς· ἐπομένως μπορεῖτε κι' οἱ δυό, χωρὶς νὰ μαλώνετε. Ὁ Γρίφος Ζῶ εἶναι σωστός. Ὄχι, μεγάλες ἱστορίες δὲν δημοσιεύω στὴ Σελίδα καὶ μὴν κάνῃς τὴν κόπο. Στὸ Σύλλογό σας «Τιμημένη Κρήτη» θερμὲς εὐχαριστίες γιὰ τὸ ἐξακολουθητικὸ καὶ γενναῖο ξεσπάθωμά.

Πράγματικῶς, *Φοῦσια*, τὸ «Μάθημα ἀντὶ μαθήματος» εἶναι γνωστότατο· κι' ἄλλη φορὰ τὸ εἶχα ξαναδημοσιεύσει. Ἀλλὰ καὶ κι' αὐτὸ δὲν πρόκειται περὶ ἀντιγραφῆς. Ἡ *Γαλάνη Σταυροφόρα* ἢ θὰ τἄκουσε ἢ θὰ τὸ μετέφρασε ἀπὸ κάπου. Κι' αἰ μαι βεβαία γιατί, γιὰ νὰ τὸ δημοσιεύσω, τῆς τὸ ἐξιδρθώσα ἀρκετά. Δὲν ἦταν δηλαδὴ τόσο καλογραμμένο ὅσο θὰ ἦταν... ἐξ ἀντιγραφῆς.

Νὰ κι' ἄλλο γεναῖο ξεσπάθωμα: 14 νέους συνδρομητὰς μοῦ στέλλει ἡ *Ἀφελὴς Κυπριοπούλα*, κι' ἄλλους 2 ἀπὸ πρίν, τὸ ὅλον 16 ὡς τώρα! Ἐδῶ τῆς! Μοῦ δείχνει τὴν ἀγάπη της μὲ τὸν καλύτερο τρόπο καὶ μακάρι νἄχα τέτοιες φίλες πολλές!...

Ὡραίας Ἐπιστολᾶς μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα καὶ τὰ ἑξῆς: *Ἀφελὴς Γυμνασιόπαις πρῶην Πανσές, Ἐλπίδα Φωτεροῦ, Τσιγγάνα, Βασιλεὺς τῶν Δασῶν, Σπουγγίτης* (πάντα εἰκονογραφημένος!), *Πλανόδιος, Θαλασσοπούλι* καὶ *Ὑπνοβάτης* — Ἐξετέλεσα τὰς παραγγελίας των καὶ τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους γιὰ τὰ καλὰ λόγια, ξεσπαθώματα, εὐχάς, ὑποσχέσεις κτλ.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα ἔλαβα τὰ ἑξῆς: «Τὸ χιόνι». —«Ἀλήμανα τῆς Καρδιᾶς μου». —«Οἱ ποντικοὶ καὶ ἡ κόρη τους». — «Πρωτοχρονιά». — Τρογοῦδια». — «Ἀπλὲς πράξες». — «Χριστουγεννιάτικο ἐπεισόδιο», «Τὸ παλιὸ στεφάνι» κτλ. —«Τὸ ὄνειρο» —«Μιὰ συμβουλή». — «Ἀνέκδοτα» κτλ.—«Οἱ δυὸ φιλάργυροι». — «Τὸ γατί μου». «Χειμῶνας πλάκωσε». —«Λάθος» κτλ. «Ὁ Νῶε καὶ ὁ Σατανᾶς», —«Ἔφυγε». —«Ἕνα Χριστουγεννιάτικο ὄνειρο» κτλ.—«Ἔκστασις» —'Από τὰ Φαιδρά. — Παιδικὸν Πνεῦμα.

Τὰ «Μορφα» τοῦ *Φιφῆ* εἶναι τόσο ἐκτενὲς ὥστε δὲν θὰ μπορέσω νὰ τὸ δημοσιεύσω, οὔτε ἂν κληρωθῇ Εἶπα, ὅτι γιὰ τὴν Σ.Σ.Σ. δὲν πρέπει νὰ μοῦ στέλνετε κομμάτια ἐκπνεύστερα ἀπὸ μισὴ στέλη, τρία τέταρτα τὸ πολύ.

Κριτικὴ τῆς σεροηγουμένης Σελίδος: «Στὸν Ψηλοραίτη». Μιὰ Κρητικοπούλα ὑμνεῖ τὸ βουνό της. Ὁ ὕμνος τῆς μπορεῖ νὰ μὴν εἶναι ἔξοχος, τὸν ἀκοῦμε ὅμως μὲ συμπάθεια καὶ μ' ἐπιείκεια, —«Πρωτοχρονιάτικο». "Ἐξυπνο καὶ χαριτωμένο, ἀπὸ τὰ λίγα αὐτοῦ τοῦ «ἔδους ποὺ ἐδημοσίευσα. «Αἰχνιδιασμός». Κωμικὸ ἐπεισόδιο τῆς στρατιωτικῆς ζωῆς τῶν προσκόπων, γραμμένο μὲ ἄνεση καὶ μὲ γνώση. Ἀλλὰ τίποτα ἔκτακτο.—«Εἰκόνες». Ἡ ὡλορφιὰ ἄλη εἶναι στὴν ἀντίθεση μεταξὺ τῶν δύο εἰκόνων: Καθεμιὰ ὅμως, μονάχη της, εἶναι κοινή. Τὸ γράψιμο ἀρκετὰ στρωτό. —«Ἡ πρωτοχρονιὰ τοῦ Ὀρφανοῦ». Τὸ θέμα ἔξοχο. Μποροῦσε νὰ γίνῃ ἕνα διηγηματάκι πράγματι γραμμῆς. Ἀλλὰ ὁ λοξ. *Τσολιᾶς* δὲν ἐξόρει ἀκόμα τὴν τέχνη. Μπράβο του ὡστόσο ποὺ ἔχει τόσο καλὲς ἐμπνεύσεις. —«Μικροδάφνη». Παρατηρῶ ὅτι ὁ *Φοῦσιος* ἐξελίσσεται σὰ καλὸ ποιητή. Τὸ σημερινὸ εἶναι ἀπὸ τὰ καλύτερα του. Ἔχει καὶ σωστὲς ὁμοιοκαταλήξεις, ποὺ δὲν βρίσκονται σ' ἄλλα του τραγούδια.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

(Οὐδὲν ψευδώνυμον ἐγκρίνεται ἢ ἀναγνωσθῇ, ἐὰν δὲν συνοδεύεται ἐπὸ τοῦ δικαιώματος δρ. 3. Τὰ ἐγκριτνόμενα ἢ ἀναγνωσθέντα ἰσχύουν μέχρι τῆς 30 Νοεμβρίου 1922. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α' ἀντίγραφον εἰς ἀγόρια καὶ ὅσα ἀπὸ Κ. εἰς κορίτσια).

Νέα Ψευδώνυμα: Σκορπιός, ἄ. (ΑΜ.) Φωτεινή, α. (ΣΒ.) Ἀββᾶς, α. (ΑΚ.) Εὐτυκὸν Ἰδεῶδες, α. (ΙΑ) Γλυκοχάρσαμμα, α. (ΞΣ.) Μέγας Ἀλέξανδρος, α. (Δ+Ε.) Δάμων, α. (ΤΠ.) Σφαιροτυπημένη Κυανόλευκος, α. Ἑτοιμοθάνατος Ἥρως, α. (!!!) Ρωμύλος, α (ΡΠ.) Μαρμαρωμένος Βασιλῆς, α. (ΓΠ.) Ἀγριομελιές, α. (;;) Κάσιμφ, α. (ΝΠ.) Βυζαντίνη Σημαία, κ. (ΕΒ) Μαθυκόσοφος, κ. Πλοίαρχος Νέμο., α. (Ἐγώ.) Τόσκα, κ. (ΑΚ) Ρακαπάν, α. (ΚΚ.) Εὔανδρος, α. (ΔΑ.) Δόξα Ματωμένη, α. (ΑΑ.) Ἀντινόα κ. (ΟΚ.) Περάστιχη, κ. (ΕΚ) Τιρικιπί, α. (ΙΖ.) Πυροσβέστης, α. (ΓΚ.) Μαγευτικὸς Βόσπορος, α. (ΝΝ.) Νυκτοπούλι, α. (ΓΔ.)

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Κύμα, α. Ἀνδρεῖος Φανταρος, α. Ἐθνικὸν Ὄνειρον, α. Βελουδένιο Τριαντάφυλλο, κ. Ἐλπίδα Φωτεροῦ, κ. Κύκνος, α. Ἀύρτων, α. Αὐγερινός, α. Ἀτρόμητος Πολεμιστής, α. Ἄνθος τοῦ Αἰγαίου, α. Κοκκινοσκουφίσσα, κ. Νικητηριὸν Ἄσμα, α. Μελαχρσινὴ Βασιλοπούλα, κ. Κυανόλευκο Λάβαρο, α. Ἥρως τῆς Κιουτάχειας, α. Διαβατάρικο Πουλί, α. Κυμαιεζουσα Κυανόλευκος, α. Ἐγγλέζικο Ψαλλιδάκι, κ. Ναυτόπουλο τῆς Ἄνδρου, α.

ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ

Διὰ 1 ἕως 3 τὸ πολὺ προτάσεις λεπ. 75, διὰ τὰς περισσότερ. 20 λεπτὰ ἡ λέξις.

Μικρὰ Μυστικὰ ἐπιθυμοῦν ν' ἀνταλλάξουν: Ὁ Φωστὴρ μὲ Στέφανον τῆς Δόξης, Παντογνωστην, Βίκτωρα Οὐγγό. — ὁ Κάβουν μὲ Χρυσομαλλοῦσαν τῶν Σφακιῶν, Δοξασμένο Κρητικόπουλο, Γρηγόριον Ἐ'.—"Ὁ Ὄψιμος Κρῖνος μὲ Δοξασμένο Κρητικόπουλο, Κρητικὸ Προσκοπάκι, Γενναῖο Κρητικάκι, Τρελλὸ Ναυτόπουλο, Πειραχτὸ Ναυτάκι.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: *Γιάγκον Λώρην* (ἐγκάρδια συλλυπητήρια· πόσο μὲ συνεκίνησε τὸ γράμμα σου! ἐξετέλεσά τὰς παραγγελίας σου κι' ἐλπίζω ὅτι θὰ ἀρέσῃς παρηγορία γὰ μοῦ γράψῃς συχνότερα) *Ρεμβασμὸν Ψυχῆς* (διεβιβάσθη, περιμένω κι' εὐχαριστῶ) *Ψαριανὸ Ναυτόπουλο* (πολὺ ὡραῖο τὸ γράμμα σου· τώρα ποὺ ἔκαμες τὴν κοκλὴ ἀρχή, νὰ ἐξακολουθήσῃς· εὐχαριστῶ καὶ διὰ τὰς ἐνεργείας) *Ποθοβίραν* (εὐχαριστῶ γιὰ τὶς τόσο ὡραῖες εὐχές) *Ροδοδάκτυλην Αὐγούλα*.

λαν (ἡ Καρλσρούη εἶναι πρωτεύουσα τοῦ Δουκάτου τῆς Βάδης. στὴ Γερμανία' πολλοὺς χαιρετισμοὺς στὴ μαμμᾶ σου, τὴν παλιά μου φίλη, ποὺ εἶχε καὶ τὸ ἴδιο ψευδώνυμο· σοῦ ἔστειλα 4 τετράδια, γιατὶ μόνο μιὰ δραχμὴ ἦταν μέσα στὸ γράμμα σου') *Στέφ. Σ. Κατσ.* (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ ὅσα γράφεις') *Ἀνθρωπόμορφον Γορίλλαν* (ναί, τὸ Ταχυδρομεῖο δὲν πρόφταινε αὐτὲς τὶς ἡμέρες ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν καρτῶν') *Περαστικὴν* (χαίρω πολὺ γιὰ τὴ γνωριμία· ναί, ἀφοῦ ἔχεις ζῆλο, πολλὰ θὰ κατορθώσῃς) *Ι. Δ. Μπουλ.* (κι' ὅς τὴν Ἔρημο λοιπόν; ὁ Θεὸς κι' ὁ λόγος σου!) *Ρατατπλὰν* (ὅταν εἶναι ἡ ἀδελφή σου, εἶσαι καὶ σύ· χαίρω γιὰ τὴν ἀπόφασή σου· γράφε μου') *Ὑπερήφανον Ἕλληνα* (αἱ παραγγελίαι σου ἐξετελέσθησαν καὶ πιστεύω νὰ ἔλαβες τὰς ἀποδείξεις τῶν συνδρομητῶν· εὐχαριστῶ καὶ πάλι') *Σανσέλωρ* (κι' ἐγὼ χαίρω πολὺ ποὺ τὸ ξαδελφάκι ἐξετίμησε τόσο τὸ μπραμᾶ σου') *Καμέλεαν* (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα καὶ σένα καὶ τὴν ἀδελφή σου· μὲ μεγάλη μου εὐχαρίστηση εἶδα τὰ καλὰ λόγια ποὺ εἶπε στὴν τάξη γιὰ μένο ὁ καθηγητής κ. Ἀντωνόπουλος ἂν ἔκαναν σὰν κι' αὐτὸν ὅλοι οἱ καθηγηταί! ἀλλὰ ποῦ! λίγοι ξέρουν νὰ ἐκτιμοῦν τὴν ἀξία τοῦ ἠθοπλαστικοῦ ἀναγνώσματος') *Εὐστερ. Καβ.* (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα') *Ἐθνικὸν Ὄνειρον, Σὲρ Ραβεγγάρ, Ὀψιμον Κρῖνον, Μαρίαν Ἀλιβιζάτου, Φωστῆρα, Θεοδώραν Γ' Μιχαήλ, Διαβιτάριον Πουλί, Χρυσῆλιον Φαίδωνα, Μυριέλλαν, Κυματ. Κυανόλευκον, Ζέφυρον, Ὀρεστιάκην Ἄνθος, Ἀορέτταν κτλ. κτλ.*

Μενεξέν, Βελουδένιο Ἰριαντάφυλλο, (ἔλαβα, εὐχαριστῶ)

Καβούρ, Σαμιώτικο Ἀκρογιάλι (ἔστειλα).

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν *10ην Ἰανουαρίου*, θ' ἀπαντήσω εἰς τὸ προσεχές.

ΤΟΜΟΙ
ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς Α' Περιόδου (1879 -1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς ἑπτά: 5ος, 7ος, 12ος, 14ος, 18ος, 19ος, καὶ 20ος. Ἕκαστος τόμος *δραχ. 6*, ταχυδρομικῶς δὲ ἀπεστελλόμενος *δραχ. 6,30* διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ *δραχ 7,20* διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς Β' Περιόδου (1894 —1921) ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 28 ἐν ὅλῳ—Ἕκαστος, τόμος ἄραφος *δρ. 20* καὶ ραμμένος *δρ. 22*. Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν λεπτὰ *50* ἄραφος καὶ δρ *1 50* ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. *3*.—εἴτε ἄραφος εἴτε ραμμένος.

ΟΙ ΑΛΛΑΣΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ δηλώνουν ἀμέσως τὴν νέαν των διεύθυνσιν εἰς τὸ Γραφεῖον μας, ἀποστέλλοντες καὶ δραχ. 1,50 διὰ τὴν ἐπιτύπωσιν τῆς νέας ταινίας. Ἄλλως δὲν εὐθυνόμεθα διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν φυλλαδίων των.

ΤΑ ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΤΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

1. ΘΕΑΤΡΟΝ

ΤΟΜΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

[12 τυπογραφικὰ φύλλα. — Τρία θεατρικὰ ἔργα. — Εἰς τὸ ἐξώφυλλον καλλιτεχνικὴ τετραχρωμία. ὁ κ. Πλέσσας ὡς Νιόνιος Νιονιάκης εἰς τὸ «Φιόρο τοῦ Λεβάντε». — Τὸ κομψότερον ἑλληνικὸν βιβλίον.]

Τιμᾶται δρ. 8. (Καὶ ταχυδρομικῶς: διὰ τὸ Ἐσωτ. 8,60, διὰ τὸ Ἐξωτ. 9,20.)

2. ΑΦΡΟΔΙΤΗ

ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

[18 τυπογραφικὰ φύλλα. — Θαυμάσιον δίχρωμον ἐξώφυλλον τοῦ κ. Α. Βώττη.—Πρόλογος τοῦ κ. Α. Παπαδήμα. — Ἡ Ἱστορία ἑνὸς φοιτητοῦ, ποὺ κάθε νέος, εἰσερχόμενος στὸν κόσμο, πρέπει νὰ τὴν διαβάσῃ προσεκτικά.]

Κυκλοφορεῖ τὴν ἐρχομένην ἑβδομάδα.

Παραγγείλαι εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς «Διαπλάσεως»

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

(Συνέχεια τοῦ 199ου Διαγωνισμοῦ τῶν Λύσεων. Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι τῆς 15 Μαρτίου· ἀλλὰ καὶ πέραν τῆς προθεσμίας ταύτης. ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἔχουν ἀκόμη δημοσιευθῆ, ὅπως καὶ τῶν προηγουμένων φυλλαδίων.)

85. Λεξίγριφος.

Καράβι στὸν Ἀργολικὸ
Συγκρούσθηκε μ' ἓν ἄλλο
Καὶ—τί θάμμα μεγάλο!—
Φάνηκε πόλις στὸ λεπτό.
Θέλετε τώρα νὰ σᾶς πῶ,
Πῶς ἔγινε τὸ θάμμα;
Τῶνα καράβι ἔχασε
Τὸ τελευταῖο του...γράμμα.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Θυέλλης

86. Στοιχειόγριφος.

Δὲν εἶμαι διόλου σοβαρό,
Μὲ λὲς γιὰ νὰ γελάσῃς...
Ἀλλὰ στὴ μέση μου ἕνα Ρῶ
Μονάχα ἂν μοῦ μπάσῃς,
Γίνομαι κάτι τί λαμπρό,
Τὴ νύχτα μὲ κοιτάζεις
Ψηλὰ καὶ μὲ θαυμάζεις.

Ἐστάλη ἀτὸ τὸ Ἀγοροκόριτσο

87. Μεταγραμματισμός.

Εἶμαι νῆσος στὴν Ἑλλάδα.
Ἄλλαξέ μου τὸ κεφάλι,
Καὶ δροσιὰ καὶ πρασινάδα
Ἀπὸ δένδρα θὰ προβάλῃ.

Ἐστάλη ὑπὸ Γεωργ. Ν. Μεταξᾶ

88. Αἴνιγμα.

Εἶμαι λέξις μία
Κι' ὅμως τρία δηλῶ:
Πλάσμα μυθικό,
Κάποιο σου βιβλίο
Κι' ὅρος ὑψηλό.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Μυροβόλου Ἰωνίας

89. Μωσαϊκόν.

Πέντε, δέκα, ἕνα, τρία,
Δύο κι' ἑνδεκα λαμβάνεις
Κι' ἄλλον ἀριθμὸν μὲ τρόπον
Ἀπροσδόκητον μᾶς κάνεις.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μεσημβρ. Ἀστέρος

90—94. Μαγικὸν Γράμμα.

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄλλαι τόσαι λέξεις: *στῦλος, κρῖνος, τόπος, ὅρμος, χρόνος.*

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἐλπίδος τοῦ Ἔθνους

95. Τετράγωνα.

* * * * *
* *
* * * * * *
* * * *
* * * * * *
* * *
* * * * *

Εἰς τὸ Α' τετράγωνον, ἄνω Νύμφη. κάτω νῆσος τοῦ Αἰγαίου, δεξιὰ οὐράνιον σῶμα καὶ ἀριστερὰ Τιτάν. Εἰς τὸ Β'. ἄνω Τιτάν, κάτω χρονικὴ διαίρεσις. δεξιὰ μαλάκιον καὶ ἀριστερὰ μυθολογικὸν τέρας.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Φρουροῦ τοῦ Δικαίου

96. Διπλῆ Ἀκροστιχίς.

Τὰ μὲν ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν δένδρον, τὰ δὲ δεύτερα ἀρχαῖον ὅπλον:

1, Πολύτιμον ξύλον. 2, Νῆσος τοῦ Αἰγαίου 3, Βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας. 4, Μέρος κύκλου. 5, Προφήτης.

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Δεσποτόν. Κυπριόπουλο

97. Ἐλλιποσύμφωνον.

ο-ουο-ηο-η-οα-ααα

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Καρυοφύλλι τοῦ 21

98. Γρῖφος.

ΑΙ ΑΙ αλ
ΑΙ ΑΙ αλ αλ
Οὖς ΑΙΑΙΑΙ δόρ ὠτὸ κῶς;
ΑΙ ΑΙ αλ αλ
ΑΙ ΑΙ αλ

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἠλιολάτρου

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς.

99. Restauration.

AR—PLA—SU
CÉ—GENT—RÉ
EN—EST—TÉ

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μικροῦ Τζόκεϋ

100. Ἀκροστιχὶς ἐξ ἀντιθέτων.

Νὰ εὑρεθοῦν ἀντίθετα τῶν κάτωθι λέξεων τοιαῦτα, ὥστε τὰ δεύτερα γράμματά των ν' ἀποτελοῦν πόλιν τῆς Γερμανίας:

hair, timide, bon, expirer,
soustraction, trouver.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Κυματ. Κυανολεύκου

ΛΥΣΕΙΣ

Τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 33.

563. Ἀστακὸς (ἀς, τᾶ. Κῶς).—564. Λάρισσα (λᾶ, ρὶς, σά). — 565. Ἑκάτη-Δεκάτη. 566. Θέμις-Θέτις. 567. ΑΝΔΡΕΑΣ ΝΕΚΥΔΕΝΔΡΟΝ ΡΑΗΕ ΕΚΡΗΞΙΣ ΑΟΙΙ ΣΥΝΕΣΙΣ 568. ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ (ράκος, Ἀκρίτας, Κοῖος, Λάιος, Ἔρις, Ἰταλός, Τῖτος, Ὄσσα, στρατές). — 569 573. Διὰ τοῦ Α: *αὐλή, αὔλων, Πάρος, φάσις, φάρος.*— 575. ΕΛΛΑΣ (Ἐργασία, Λευκός, Λεῖος, Ἄσχημος, Σῶμα). — 576. *Προκηρύσσω διαγωνισμόν* (πρὸ κι ρ' εἰς σ-διά-γον εἰς μ' ὄν).—577. Cléopatre (clef, o, pâtre).- 578. Après la pluie le beau temps.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

(ΚΒ' — 54)

ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΘΙΣ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΗΣ, Ὑποψήφιος Δημοψηφίσματος.

(ΚΒ' — 55)

Ο ΣΥΝΔΙΑΣΜΟΣ ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΩΤΕΥΣΗ
Οἱ Συμμαχήσαντες Σύλλογοι
«ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»
καὶ «ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ ΣΑΛΟΝΙ»
Ὑποστηρίζουν τὰ Ψευδώνυμα
ΗΛΙΟΓΕΝΝΗΤΗ
ΘΡΥΛΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΦΩΤΟΣΤΕΦΑΝΟ ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ
ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΟΝΕΙΡΟ

Σημείωση. Μένουν ἄδειες δυὸ θέσεις· σπεύσετε! Γράψτε: Ξενοφῶντα Σοραντόπουλον, Μαυρομιχάλη, 91, Ἀθήνας.

(ΚΒ' — 56)

Ἀνταλλάσσω Μ. Μ. καὶ κάρτ-ποστὰλ μὲ Φιλελευθέρους.— ΣΦΑΙΡΟΤΡΥΠΗΜΕΝΗ ΚΥΑΝΟΛΕΥΚΟΣ.

(ΚΒ' — 57)

Παπαρούνα, *Σὲρ Ραβεγγάρ, Σατανᾶ, Θύελλα, Διπλᾶνον*, τετράδιά σας ἐλήφθησαν. Δέχομαι ἀνταλλαγὴν κάρτ - ποστάλ. Εὐθὺς θὰ στείλω. *Ἤβη*

(ΚΒ' — 58)

ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ, ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΕΣ, εἰσερχόμενος στὰ Διαπλασιόκοσμο, χσιρστῶ ὅλους σας. ΣΚΟΡΠΙΟΣ

(ΚΒ' — 59)

Διαπλασόπουλα καὶ Διαπλασοπούλες, γιὰ τὶς γιορτὲς θερμὲς εὐχὲς σᾶς στέλνω. — Τρελλὴ Χορεύτρια.

(ΚΒ' — 60)

Ἀλτ! Δόστε κι' ἕνα ψῆφο στὸν *Ἥρωα τῆς Κιουτάχειας.*

(ΚΒ' — 61)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΕΡΜΗΣ»

Ἱδρύθη Σύλλογος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἑρμῆς» σκοπὸν ἔχων τὴν διάδοσιν τῆς «Διαπλάσεως». Γενομένων ἐκλογῶν ἐξελέγησαν: ΠΡΟΕΔΡΟΣ· *Γ. Μαργαρίτης.* ΑΝΤΙΠΡΟΣ· *Μ. Τιάντας.* ΓΡΑΜΜΑΤ. *Ε. Κοντοθανάσης.* ΤΑΜΙΑΣ· *Ν. Μαυρομμάτης.*

Σύμβουλοι: Κ. Παπαζήτης. Γεωργαντᾶς, Καλλέργης.—Μέλη: Βλάχος, Πραντούνας, Θηβαῖος, Καλαποθάκης, Σκυλογιάννης, Διαμαντόπουλος, Ψωμᾶς, Γ. Σταυρόπουλος, Γιαννόπουλος, Ἀσημόπουλος, Κομπορόζης. Βροντήσης.

Τύποις περιοδικοῦ «Σφαῖρα»